

Verksamhetsberättelse 2019

Kultur- och fritidsnämnden

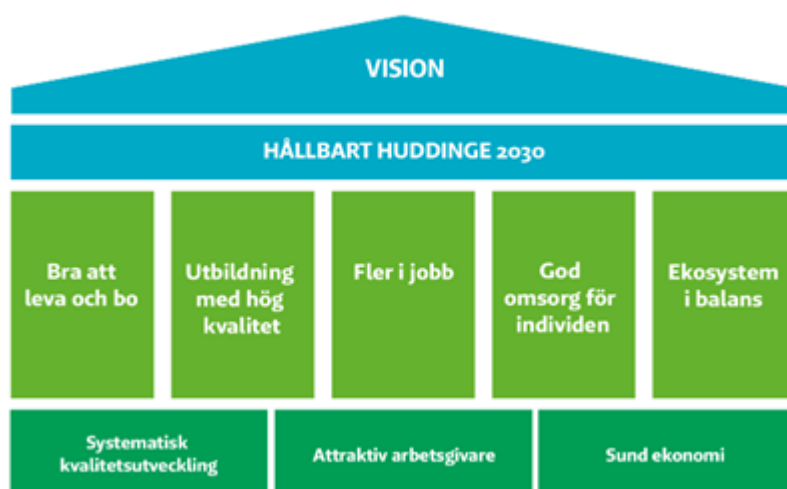
Innehållsförteckning

Huddinges vision och mål	3
Kriterier för måluppfyllelse	3
Sammanfattning av årets resultat	4
Sammanvägd måluppfyllelse	4
Förbättringsområden	4
Årets händelser	4
Mål och resultat	6
Bra att leva och bo	6
Utbildning med hög kvalitet	26
Fler i jobb	26
God omsorg för individen	27
Ekosystem i balans	28
Systematisk kvalitetsutveckling	30
Attraktiv arbetsgivare	32
Sund ekonomi	37
Sund ekonomi - budgetåret	40
Plan för internkontroll	43
Sammanfattning av nämndens internkontrollarbete	43
Struktur för nämndens internkontrollarbete	43
Riskreducerande åtgärder	44
Åtgärder utifrån rekommendation från revision eller annan extern granskning	45
Systematiska kontroller	46
Plan för uppföljning och insyn	47
Uppföljning	47
Verksamhetsstatistik	48
Källförteckning	49
Bra att leva och bo	49
Fler i jobb	49
God omsorg för individen	49
Ekosystem i balans	50
Systematisk kvalitetsutveckling	50
Attraktiv arbetsgivare	50
Sund ekonomi	50

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga A Uppföljning av politiska program 2019

Huddinges vision och mål

Vision: Huddinge - en av de tre populäraste kommunerna i Stockholms län

Huddinges vision är att vara en av de tre populäraste kommunerna i Stockholms län att bo, besöka och verka i.

Hållbart Huddinge 2030

I Ett hållbart Huddinge pekar kommunfullmäktige ut en långsiktig, önskvärd och möjlig framtid med fokus på år 2030. Här beskrivs hur ett hållbart Huddinge ter sig och vilka vägval kommunen bör göra för att komma dit.

Mål för Huddinge

För att nå det framtida läget i Ett hållbart Huddinge 2030 och visionen om att vara en av de tre populäraste kommunerna i Stockholms län, är *fem övergripande mål* formulerade som visar utåtriktat vad kommunen åstadkommer för invånare, brukare och kunder.

- Bra att leva och bo
- Utbildning med hög kvalitet
- Fler i jobb
- God omsorg för individen
- Ekosystem i balans

För att vara framgångsrik i detta arbete ska kommunen ständigt sträva efter att förbättra verksamheterna och detta är formulerat i *tre strategiska mål* som utgör grunden för en effektiv organisation och som visar inåtriktat hur och med vilka resurser kommunen genomför sitt uppdrag.

- Attraktiv arbetsgivare
- Sund ekonomi
- Systematisk kvalitetsutveckling

Kriterier för måluppfyllelse

Huddinges styrmodell innebär att genom systematik och dialog mellan alla berörda parter utveckla Huddinge som organisation och geografiskt område. Med dialog avses allt från val till kommunfullmäktige, till muntliga och skriftliga dialoger. Med systematik avses planerings- och uppföljningsprocessens fyra steg; planera, utföra, följa upp och förbättra (PUFF).

I verksamhetsberättelsen följer nämnden upp sin verksamhet utifrån beslutad verksamhetsplan, beskriver och bedömer måluppfyllelsen för året och föreslår vilka förbättringsområden som behöver prioriteras för en ökad måluppfyllelse. Bedömningen av måluppfyllelse sker utifrån kommungemensamt framtagna kriterier.

Kriterier för bedömning av måluppfyllelse

Dessa kriterier används för att bedöma måluppfyllelsen

Måluppfyllelsen bedöms genom omdömen

Mycket god

– över den nivå som är planerad

God

– i nivå med vad som är planerat

Godtagbar

– under den nivå som är planerad, annat kan ha skett som påverkat verksamhetens möjligheter att nå den planerade nivån

Ej godtagbar

– under den nivå som är planerad

Som grund för bedömning används

Resultat

Jämfört med etappmål

Förändring över tid

Jämfört med andra

Jämlikhetsperspektiv

Kön, ålder, geografiska områden

Nämndens utvecklingsåtaganden

Analys i verksamhetsberättelsen, inkluderar att ta

hänsyn till annat som har skett som påverkat

verksamhetens möjligheter att nå den planerade nivån

Sammanfattning av årets resultat

Sammanvägd måluppfyllelse

 Den sammanvägda måluppfyllelsen för kultur- och fritidsnämndens arbete 2019 bedöms som God. Av nämndens åtta målområden har *Sund ekonomi* bedömts som Mycket God, övriga målområden har bedömts som God.

Majoriteten, 17 av 27, av nämndens utvecklingsåtaganden har genomförts. Dessa åtaganden innebär ett långsiktigt arbete för att skapa förutsättningar för ungdoms-, biblioteks- kultur- och konstverksamhet, främja idrott och ansvara för drift av anläggningar och lokaler inom verksamheten. Mot bakgrund av detta kommer vissa delar av arbetet inom ramen för dessa åtaganden att fortlöpa även under kommande år.

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett noll resultat för verksamhetsåret.

Resultaten från årets medarbetarenkät visar att medarbetarprofil ligger över riktvärdet och att hållbart medarbetarengagemang totalt sett har ökat. Personalomsättningen har minskat med 4 procentenheter till 8,5%, och den totala sjukfrånvaron är kvar på samma låga nivå som från föregående år.

Alla internkontrollåtgärder utom två blev klara under året. Det som avviker från planering är genomförande av två riskreducerande åtgärder, vilka beräknas slutföras under 2020.

Uppföljningen av Kulturpolitiskt program, Biblioteksprogram och Idrottspolitiskt program redovisas separat, se Bilaga A.

Förbättringsområden

Följande förbättringsområden har identifierats för kommande planeringsperioder att jobba vidare med. Nämnden behöver

- Se över hantering av bidrag till föreningslivet samt styrdokument för bidragsgivningen, för att säkerställa att regler, bidragsformer och hantering är anpassade för dagens behov och nämndens kärnuppdrag.
- Se över processerna hur förvaltningen fortsättningsvis kommer arbeta med lovverksamhet för barn och unga. Socialstyrelsen har aviserat att det tidigare statliga medlet för avgiftsfria sommarlovsaktiviteter för barn och unga troligtvis uteblir 2020.
- Undersöka hur framtidens kultur- och fritidsverksamhet behöver utformas, exempelvis genom digitalisering.
- Utveckla verksamhet för gymnasieungdomar, d.v.s. 17-19 åringar.
- Utöka samverkan i skapandet av nya verksamheter där ungdom, bibliotek, idrott och kultur samverkar och nyttjar varandra som resurser.

Årets händelser

Här presenteras ett urval av de viktigaste händelserna under året:

- Glömsstahallen invigd i september, efter färdigställandet av en fullstor idrottshall, nya löparbanor och en 7-spelsplan med konstgräs.

- Riksidrottsförbundet-SISU Stockholm har beslutat sig för att satsa 1,6 mkr i kommunen under 2 år på projektet "HANG", vilket står för Huddinge, Aktivitet, Nytänk och Gemenskap. RF-SISU Stockholm äger projektet och Huddinge kommun är en samarbetspartner med syfte att öka antalet etablerade föreningar i Flemingsberg och Vårby.
- De särskilda sommarlovssatsningarna, finansierade av statliga medel med fokus på prioriterade områden, blev mycket lyckat med ett stort deltagande. I exempelvis Flemingsberg genomfördes öppna och avgiftsfria aktiviteter, främst utomhus, varje vecka på sommarlovet - vilket var uppskattat av invånarna samtidigt som att vi kan konstatera att det var en i stort sett tillbudsfri sommar.
- Av Sveriges fem nationella minoriteter belystes den samiska minoriteten särskilt under 2019, genom bland annat utställningen Queering Sápmi på Vårby bibliotek, en historisk vandring om Aslak Partapouli och samevistet i Paradiset i samarbete med Paradiset-Hanvedens vänner. På höstlovet arrangerades även en teaterföreställning, hantverk och workshops med samiskt tema i Rådsparken.
- Kävphästävling arrangerades i Rådsparken med *Kävphäst: Tävlningar i Stockholm*: över 35 deltagande, med 80 olika starter utifrån tävlingsform.
- Under året har förvaltningen deltagit i Stockholms läns museums projekt Platsverkstan Flemingsberg, vars syfte var att undersöka och dokumentera platsen i mötet med människor som bor och verkar i Flemingsberg. Projektet har resulterat i tre poddavsnitt, där bland andra kommunpolitiker, tjänstepersoner och invånare berättar om Flemingsberg, samt en digital stadsvandring.
- Flera färdiga eller pågående om- och utbyggnationen av biblioteken
 - Skogås bibliotek, har fått ny ungdomsavdelning, tyst lärum, grupprum, upprustat programrum, meröppet-del, och en konstverkstad.
 - Upprustning av barn- och ungdomsavdelningen genomförd på huvudbiblioteket.
 - Påbörjad ombyggnation och verksamhetsutveckling av Fleminghallen, för flytt av Flemingsbergs bibliotek.
- Ett större projekt med samlokalisering och samverkan startades i början av 2019 - där syftet var att flytta fritidsgårdarna Ungzon och Panncentralen samt biblioteket i Flemingsberg in i Fleminghallen, för att skapa ny innovativ verksamhet tillsammans med Idrott. Förvaltningen hade under våren dialog med hyresvärderna som visade sig positiv till flytten av verksamheterna till Fleminghallen. Under hösten framfördes dock krav ifrån hyresvärderna som kommunen inte kunde acceptera. Dialogen mellan parterna strandade varvid förvaltningen har skickat in en hemställan till Hyresnämnden. I avvaktan på inflyttning arrangerade förvaltningen uteverksamhet i Grantorp och har även etablerat ett samarbete med Annerstaskolan för att kunna finnas kvar för ungdomarna i området.
- I och med utvidgningen av Skogås bibliotek fick kulturföreningens "Lyktan" nya lokaler i Skogås centrum, placerat granne med biblioteket. Invigning ägde rum i augusti med ett stort program och många besökare.
- En föreningsmässa arrangerades för första gången i oktober med inspirerande föreläsare och ett panelsamtal med aktiva från föreningslivet. Antal besökare från föreningslivet blev ca 200 st och förvaltningen har för avsikt att arrangera en mässa även 2020.
- Särskilt fokus har under året lagts på barn och unga vuxna med intellektuella- och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Till exempel deltog förvaltningen i det Attentionledda projektet *Idrott för alla* vars syfte var genom samverkangöra barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar motiverade och inkluderade i idrottsverksamhet och föreningsliv.
- Flera nya aktiviteter, såsom simskolor, och dansgrupper, har startats för personer med särskilda behov, samt att förvaltningen även har startat en utflyktsgrupp för unga och unga vuxna i vilken målgruppen kan ta del av det allmänna kultur- och fritidsutbudet tillsammans med fritidsstödjare.
- Stor effekt ses på fritidsgården i Vårby, men även i Flemingsberg efter "tjejsatsning". Utifrån jämlikhetsanalyser har verksamhetsförändring genomförts, och antalet tjejer har ökat till att de idag utgör mer än 50% i verksamheten.
- En ny åldersgräns för fritidsgårdar har beslutats i nämnden, och målgruppen är fr o m augusti 2019 13-16 åringar. Gymnasieungdomar kommer istället att beredas särskilda aktiviteter med fokus på vuxenblivande i Skogås, Flemingsberg och i Vårby.
- Den avgiftsfria Öppen kulturskola har återigen ökat antalet elever; den finns i dag med bas i Vårby, men även i Kästa, Glömsta och Skogås. Över 250 unika elever deltar.
- Kulturskolan genomförde - förutom tre festivaler i Vårby, centrala Huddinge och i Skogås, där elever både ifrån Kulturskolans kursverksamhet och elever ifrån Öppen kulturskola deltog - även flera större produktioner. Bland annat en ny produktion, Vintersoaré, där 120 elever samspelade i unika uppträdanden men även alla tillsammans på scenen i Huddingegymnasiets aula.
- Kulturskolan har infört StudyAlong, och genom detta arbetades kön till Kulturskolan bort, och alla nya sökanden kunde erbjudas en plats

- Kulturhus för unga "Kultopia" skulle flytta till Fullersta Bio, men bygglovets överklagades och Länsstyrelsen avslog bygglov. Under hösten gjordes ett omtag ifrån HUSFs sida, där en utredning genomfördes för att undersöka huruvida de kan ta fram en ny plan för renovering som mer tar hänsyn till Fullersta bios kulturhistoriska värden. Resultatet presenteras i början av 2020.
- I början av sommarlovet genomfördes i Vårby en kulturfestival som finansierades av Samkraft, ett samarbete mellan Kultur- och fritidsförvaltningen, Socialtjänstförvaltningen och Skärholmens stadsdel. Förutom en trevlig kulturupplevelse för alla besökare fick 25 ungdomar lära sig planering och genomförande ett event under sin feriepraktik.
- Uppmärksammade utställningar och utökade öppettider på Fullersta Gård tillsammans med en ny upphandlad caféentreprenör har bidragit till att fler besökte konstcentrumet än under 2018.

Mål och resultat

Bra att leva och bo

Måluppfyllelsen för det övergripande målet *Bra att leva och bo* bedöms som God, där sju nämndmål bedöms ha måluppfyllelsen God, samt Mycket god för nämndmålet *Ökad trivsel och trygghet i Huddinges områden*.

Nämndens verksamhet under året omfattar både arrangemang av återkommande evenemang, såsom Huddingedagarna, 1000 meter konst och olika lovaktiviteter, men också av större ombyggnationer och nybyggnationer av både idrottsanläggningar och bibliotek.

Det är fortsatt tydligt att behoven är oerhört stora gällande platser för fysiska möten. Så även under 2019. Trots detta minskar tillgången av offentliga rum som är öppna på lika villkor för alla, oavsett den enskildes ärende, ekonomi, ålder, religiösa eller politiska åsikter. Detta märker biblioteken av då de får en allt viktigare funktion som generations- och gränsöverskridande mötesplatser som stärker social sammanhållning, bidrar till jämlikhet, folkhälsa, trygghet och delaktighet. Många gånger då det inte erbjuds några andra alternativ för individen eller gruppen i fråga. Även om traditionella utlån av böcker minskar stadigt i kommunen, såsom i hela landet, så fortsätter antalet andra behov och önskemål som samlas på biblioteken att växa. Investeringar i öppna mötesplatser ger mer än rum för fritidsaktiviteter, de formar grannskapskulturer som under kristider kan rädda liv, skriver sociologen E. Klinenberg, som har sammanfattat sin forskning i "Palaces for the People: How Social Infrastructure Can Help Fight Inequality, Polarization, and the Decline of Civic Life".

Under 2019 har fritidsgårdarna vidareutvecklat sitt samarbete med civilsamhället, främst med studieförbund. Syftet är att förstärka vårt erbjudande till ungdomar, samt att stärka trygghet och närvaro i lokalsamhället.

Ökat bostadsbyggande

Särskilt prioriterat: Planera och genomföra samhällsbyggnadsprojekt i anslutning till Spårväg syd och Tvärförbindelse Södertörn.

Förvaltningen deltar i diskussioner kring planerad tidigareläggning av spårväg syd och utvecklingen av Loviseberg. I övrigt deltar förvaltningen i ett antal projekt där behovet av lokaler och anläggningar bedöms utifrån förväntad befolkningsutveckling i kommunens olika delar.

Generellt sett följer förvaltningen utvecklingen i kommunens alla områden beträffande detaljplaner och kommande byggplaner för att på sikt kunna tillhandahålla ett mångsidigt utbud av lokaler och anläggningar inom rimliga avstånd i hela kommunen.

För 2019 har nämnden inte haft några beslutade etappmål eller utvecklingsåtaganden knutna till nämndmålet *Ökat bostadsbyggande* och därför görs ingen bedömning av måluppfyllelse för målet.

Utbyggd samhällsservice i takt med bostadsbyggandet

Särskilt prioriterat: Utbyggd samhällsservice som förskolor, skolor och äldreboenden ska ges samma prioritet som bostäder och arbetsplatser

I anslutning till att verksamhetsplan antas beslutar kultur- och fritidsnämnden varje år om en lokalbehovsplan där

förvaltningen följer upp befolkningsprognoserna och beskriver förväntade behov av lokaler och anläggningar för att motsvara befolkningsförändringar i kommunens olika delar samtidigt som ett bra lokal- och anläggningsutbud erbjuds i hela kommunen. Befolkningsutvecklingen 2018 till 2028 väntas uppgå till strax över 22 000 personer och cirka 10 000 av dessa väntas i två av kommunens områden: Flemingsberg och Sjödalen.

Invånare i de resurssvaga områdena i kommunen är särskilt beroende av närhet till mötesplatser och service. Platser där de kan känna sig trygga, etablera relationer och få stöd och hjälp i sina ansträngningar med att bli aktiva samhällsmedborgare. Detta förhållande synliggörs i aktuell forskning se exempelvis "Alla behöver närhet: Så blir framtidens städer", av Alexander Ståhle.

I förvaltningens analyser av bibliotekens statistikarbeten som genomförts under 2019, har det dessutom framkommit att den fysiska platsen har en annan innebörd och används på andra sätt än i socioekonomiskt mer resursstarka områden. I det resurssvaga området är vistelsetiderna generellt mycket längre, användningen av platsen är mer varierad, nyttjandet av e-tjänster är lägre och andelen som söker svar, stöd och hjälp från medarbetare är mycket större. Utifrån en resurssättning som inte kommer att växa i samma takt som att behoven växer, så lär detta förbli en stor utmaning — särskilt för biblioteken.

Ytor för fysisk aktivitet, för möjliggörandet för spontanidrott, måste mer tydligt in i samhällsplaneringen då barn behöver ytor för att kunna röra på sig. I resurssvaga områden är det ännu viktigare då dessa barn deltar i lägre utsträckning i föreningslivet. Detta kan vi se i siffrorna för utbetalat aktivitetsstöd till föreningarna från kommunen. Närhet till hemmet är en av de faktorer som styr huruvida barn deltar i idrott. Förvaltningen har genom ökade satsningar på öppen verksamhet i kommundelarna Vårby och Flemingsberg skapat bättre förutsättningar för barnen att möta fler idrotter under 2019. Av tradition har många bollsporter deltagit i dessa projekt men under året har kommunen startat samarbeten med andra idrotter för att bredda utbudet, exempelvis gymnastik och friidrott.

Delta i samhällsbyggnadsprocessen

Förvaltningen strävar särskilt efter att utveckla samnyttjandet av lokaler i såväl befintliga som nyproducerade anläggningar. Därutöver strävar förvaltningen efter att utveckla regional samverkan.

Utvecklingsåtagande

Kultur- och fritidsförvaltningen deltar i arbetet att fortsätta utveckla den kommungemensamma processen för samhällsplanering och tidiga skeden, inklusive lokal försörjning och val av utförare av byggande av lokaler.

Projekt i genomförandefas under 2019:

- Glömstahallen kombinerat med en sjuspelsplan färdigställs i augusti 2019. Anläggningen ska försörja Glömstaskolan med ytor för ämnet idrott och hälsa.
- Ungdomsverksamheten i Huset flyttas till Fullersta bio som är under ombyggnad och beräknas stå klar för inflyttning i oktober 2019.
- Konstgräsanläggning på Snättringeskolans bollplan. Den innefattar 60-metersbana, hoppgröp, kulanläggning och en yta för basket. Stuvsta IF ska ansöka om delfinansiering hos Stockholms fotbollsforbund.

Projekt i planeringsfas under 2019:

- Konstgräsplan i Skogås. Plats utreds tillsammans med samhällsbyggnadsavdelningen. Förvaltningen har ansökt om bidrag från Boverket för halva investeringskostnaden.
- Behov finns att under 2019 utreda bibliotek i Trångsund samt placeringen av fritidsgården Rockville.
- Biblioteket i Skogås behöver utöka sina lokaler. Planering pågår.
- I arbetet med att förbättra arbetsmiljön för administrativ personal i kommunhuset utreds lösningar som kan komma att påverka huvudbibliotekets lokalisering och verksamhet.
- Förvaltningen ska undersöka nya användningsområden för lågutnyttjade lokaler i Fleminghallen.
- Förvaltningen för samtal med IKEA om det nya köpcentrumet i Kungens kurva och eventuella framtida möjliga ytor för bibliotek, men även för annan kulturverksamhet och samhällsservice, under förutsättning att erforderliga politiska beslut fattas.
- Fortsatt utredning av simhallarnas kapacitet i syfte att säkerställa att antalet simhallar i framtiden tillgodoser kommunens behov.

Status

✓ Klart

Kommentar

I arbetet med att stärka samnyttjandet av lokaler har fokus för 2019 varit att planera för en flytt av kulturskolan, förutsatt att beslut tas, till den nya skolan Aspen/Palmen på tekniska nämndhusets tomt på Sjödalsvägen. Målet är att skapa förutsättningar för ett resurseffektivt samnyttjande mellan kultur- och fritidsförvaltningens kulturskola och barn- och utbildningsförvaltningens musik- och bildverksamhet.

Förvaltningen strävar efter att nå målet att 50 procent av alla nya investeringar i lokaler och anläggningar ska komma från externa aktörer.

Under 2019 har kultur- och fritidsnämnden gjort följande:

Reinvesteringar:

- Avtal är tecknat om ny tillfällig lokal i Grantorp för ungdoms- och biblioteksverksamhet
- Filmduk och projektor till Östra grundskolan
- Inventarier och verksamhetsutrustning till biblioteken
- Markarbeten i hage i Rådsparken för förbättrad miljö för djurhållning
- Markarbeten under Sjödalsparkens scen
- Målning och nya möbler i ungdomsverksamheten Huset
- Ny dansmatta i Huddingeaulan
- Ny poddstudio i Huddinge kulturhus för föreningslivet
- Ny teknik till musikverksamheten i fritidsgården Torpet i Segeltorp
- Nytt konstgräs i Vårby och Segeltorp
- Projektor till Huddingeaulan
- Renovering av entréerna i kulturskolans lokaler i centrala Huddinge och Skogås
- Renovering av huvudbibliotekets barn- och ungdomsavdelning
- Trappor för förbättrad tillgänglighet i badbassänger i Skogås och Vårby

I övrigt finns ett antal större projekt som genomförts eller finns i planerings- och genomförandefas.

Genomförda projekt:

- Glömsstahallen med tillhörande fotbollsplan är klara och i bruk.
- Biblioteket i Skogås har utökat sina lokaler med cirka 200 kvadratmeter och invigdes den 5 oktober 2019.
- En utredning visade att huvudbibliotekets lokaler har inte påverkats i nämnvärd utsträckning av det arbetsmiljöarbete som pågår i kommunalhuset.
- Den ena flygeln vid Fullersta gård har renoverats och Huddinge konstnärsklubb, som använt andra lokaler under renoveringen, har nu åter flyttat in i flygeln.

Projekt i planerings- och genomförandefas är bland annat:

- Ungdomsverksamhet *Huset* ska flyttas till Fullersta Bio - överklagat bygglov försenar projektet
- Konstgräsplananläggning på Snättringeskolans bollplan - Stockholm vatten och avlopp (SVOA) beräknas arbeta under 2020 med att anlägga cisterner för hantering av stora regnmängder, så kallade 100-årsregn. Det innebär att konstgräsplananläggningen kommer att påbörjas först våren 2021.
- Konstgräsplan i Skogås kommer att anläggas på Vretens fotbollsplan i närheten av Betebergsskolan. Efter rambeslut taget i Samhällsbyggnadsutskottet i november 2019 har arbetet med att anlägga konstgräsplan påbörjats.
- Beslut är taget för att lägga ner biblioteket i Trångsund p.g.a. bristfälliga lokaler, vilket innebär perioder av ineffektivt resursutnyttjande, arbetsmiljöproblem och att verksamheten inte tillgodoser efterfrågade behov och önskemål. Biblioteket läggs ner från 31 augusti 2020. Förvaltningen fortsätter att leta efter ersättningslokal för Rockville.
- Fleminghallen: Förvaltningen har påbörjat flytt av bibliotek från Flemingsbergs centrum samt ungdomsverksamhet från Flemingsbergs centrum och Visättra till Fleminghallen. Förvaltningen hade under våren dialog med hyresvärden som visade sig positiv till flytten av verksamheterna till Fleminghallen. Under hösten framfördes dock krav ifrån hyresvärden som kommunen inte kunde acceptera. Dialogen mellan parterna strandade varvid förvaltningen har skickat in en hemställan till Hyresnämnden.
- Kultur- och fritidsnämnden har givit förvaltningen i uppdrag att tillsammans med kommunstyrelsens förvaltning upphandla en utredning kring ny simhall. Utredningen ska bland annat undersöka och analysera olika lösningar för byggnads-, drift- och ägarformer samt de för kommunen mest fördelaktiga alternativen. Utredningen har pågått under hösten och redovisas under tidigt 2020.
- Förvaltningen eftersträvar en stark kommunal närvaro i Kungens kurva men samtalen med IKEA och flera är vilande i avvaktan på den fortsatta utvecklingen i området
- Planering pågår av ny idrottshall och konstgräsplan vid Björkängshallen i samband med den planerade utbyggnaden av Solfagraskolan.
- Föreslagen detaljplan för Visättra kommer att innebära, om den antas, att den befintliga BMX-hallen vid Visättra sportcenter kan få ett permanent bygglov. Sjödalsgymnasiet planerar starta ett program för cykel HT -20.
- Beslut har tagits i nämnden om arbetsmiljöåtgärder i Rådsparken. Personal- och förrådsutrymmen i Rådsparken är otillräckliga och kommer att utökas under 2020.
- Åtgärder pågår för att lösa gödselhanteringen vid ridanläggningen i Kolartorp då ett föreläggande om åtgärder utfärdats.

Fler är nöjda med natur-, kultur- och fritidsutbudet

God

Tre av fem utvecklingsåtaganden bedöms inte vara klara:

1. **Stärkta bibliotek** - flytten av Flemingsbergs bibliotek till Fleminghallen har försenats kraftigt, då dialogen mellan parterna strandade varvid förvaltningen har skickat in en hemställan till Hyresnämnden.
2. **Vidareutveckla rutiner för kultur- och fritidsförvaltningens arbete med offentlig konst** - där nämnden nu inväntar beslut i kommunfullmäktige som väntas tas under våren 2020 för vidare arbete
3. **Ta fram en handlingsplan för tillgängliga medier** - där berörda verksamheter och förvaltningar inte funnit en gemensam form för resurser och dialog.

Förvaltningen har under året gjort särskilda insatser för att öka flickors aktiva fritid utanför föreningsidrotten, bland annat genom att tillskapa aktiviteter helt riktade till denna grupp. Förvaltningen har konstaterat att öppen verksamhet bedrivs i linje med antal timmar vi har resurser att genomföra. Under året har två nya idrotter kommit på plats, gymnastik och friidrott i Flemingsberg.

I ett samarbete med Stockholms läns museum har projektet Platsverkstan Flemingsberg genomförts. En viktig utgångspunkt i Platsverkstan är att människors identitet är starkt kopplad till den plats man bor, verkar eller kommer i från. Ny kunskap om platsen har samlats in med hjälp av både bilder och berättelser från organisationer, politiker, tjänstepersoner och boende i Flemingsberg och ett antal aktiviteter har genomförts med utgångspunkt i historia, bebyggelse och kulturmiljö. Projektet har bland annat resulterat i tre poddavsnitt om Flemingsberg samt en digital stadsvandring.

Inom Kulturskolan har Öppen kulturskola som är finansierat genom Kulturrådet utökats till fler områden i kommunen och idag erbjuds nycirkus, stråk-undervisning, låt-verkstad, tvärflykt, världsmusik, teater och musikal - tretimmarsundervisning i sex olika kommundelar och är inte avgiftsbelagd. Verksamheten är välbesökt - etappmålet har nåtts med råge med närmare 80 % fler besökare än förra året. Större del av målgruppen är mellanstadiebarn som ofta inte är inskrivna i skolans fritidsklubb.

Kulturhus för unga "Kultopia" d.v.s. Huset och Rockville, har erbjudit avgiftsfria kurser i bild, musik, kör, studioteknik och ljus/ljudproduktion alla vardagar.

Förvaltningen har haft särskilt fokus på lovverksamhet, och kunnat erbjuda ett stort utbud av öppna och avgiftsfria aktiviteter, som finansierats av statliga medel för lovverksamhet. Lovverksamheten har framförallt i Flemingsberg varit mycket uppskattad av de boende i området, och lägesbilden har gått ifrån mycket hög till att vara låg hela sommaren – d.v.s. en lugn och trygg sommar för flertalet i området.

Statliga medel för att minska segregation i 32 utvalda kommuner har tilldelats Huddinge, och förvaltningen har valt att satsa på avgiftsfria öppna fritidsverksamheter i Flemingsberg samt i Vårby.

Kulturrådet har fått i uppdrag av regeringen att genomföra en treårig satsning för att stärka biblioteksverksamheten i Sverige. Satsningen går under namnet *Stärkta bibliotek* och syftet är att öka utbudet och tillgången till folkbiblioteksverksamhet. Förvaltningen har under året arbetat väldigt aktivt med detta statsbidrag och det har inneburit stora fortbildningsinsatser, kampanjer, fortsatt utveckling av den statistikmetod som biblioteken arbetat fram, ett pågående arbete med verksamhetsförändring och verksamhetsanpassning av lokaler i Fleminghallen, som tyvärr dock försenats i relation till den ursprungliga tidplanen. Det allra tydligaste resultatet av arbetet med/utifrån detta statsbidrag under 2019 har ändå varit de förändringar som genomförts vid Skogås bibliotek. Här invigdes den 5 oktober en om- och utbyggnation av biblioteket. Nu kan biblioteket erbjuda en ny ungdomsavdelning, tyst lärum, grupprum, upprustat programrum, meröppet-del, och en konstverkstad.

Vid planering och genomförandet av meröppet-del i Skogås bibliotek har lärdomar och erfarenheter används från biblioteket i Segeltorp där meröppet introducerades i februari 2018. En mindre utvärdering av meröppet-satsningen i Segeltorp genomfördes under våren 2019.

Antalet besök till kommunens sex folkbibliotek minskade med drygt 27 000 besök jämfört med året innan. Sett till individuellt bibliotek har alla bibliotek ökat sina antal besök jämfört med 2018, förutom i Vårby och Flemingsberg. Den totala minskningen beror för 2019 till stor del på att tre av biblioteken varit periodvis varit stängt eller delar av lokalen har varit under ombyggnation.

Även på Huvudbiblioteket har arbeten genomförts för att rusta upp lokaler och anpassa dem efter behov och önskemål som besökarna ger uttryck för. Dessa arbeten har pågått under året och har bland annat inneburit en ny barn- och ungdomsavdelning och nya ytor för aktiviteter och program. Arbetet fortsätter under våren 2020, och inbegriper då även nya avdelningar och aktivitetsytor.

Den negativa trend som observerats under ett par år med färre antal lån av böcker per invånare har bromsats under 2019 med samma resultat som förra året, medan antalet lån av e-böcker per invånare har ökat något. Dessa resultat följer många andra kommuners resultat gällande utlån vid biblioteken.

Förvaltningen har inom konstområdet haft ett händelserikt år. Den konstpedagogiska verksamheten har utökats både på Fullersta Gård, och på Vårby bibliotek med barnkonsten. Med en ny konstverkstad på Skogås bibliotek och ett arbete med mobila konstboxar har konstpedagogiken även nått ut till fler kommundelar än tidigare.

Konstpedagogiken har under året dessutom etablerat en rad intressanta samarbeten som resulterat i spännande verksamhet som kan bidra positivt i fortsatta arbetet. Fullersta Gård har utökat sina öppettider och har efter upphandling inlett samarbete med en ny café-entreprenör, som driver caféet på konstcentrumet. Fullersta Gård har även under 2019 erbjudit ett uppskattat utställningsprogram, som renderat goda recensioner och uppmärksammats i både lokal- och nationell media. Etappmålet att öka antalet besök på Fullersta Gård har uppnåtts, med en ökning på 14%.

Huddingedagen genomfördes i maj och förvaltningen deltog med ett stort antal aktiviteter och verksamheter. Nämndens priser och stipendier delades ut från en centralt belägen scen som även bjöd på musikprogram. Flera föreningar deltog i en idrottshub med prova-på för besökare, kultur- och fritidsförvaltningens monter erbjöd bland annat bokquiz och möjlighet att vinna bad- och träningsbiljetter i Huddingeallen och Rådsparkens åsna Donna fyllde 30 år och firades med sång.

Under hösten genomfördes kommunens medborgarundersökning och invånarnas bedömning av kulturutbud och idrotts- och motionsanläggningar visade på sämre resultat jämfört med förra mätningen (år 2017). Huddinge har nu lägre resultat än länssnittet för båda måtten. En planerad åtgärd är att under 2020 renovera motionsspåret i Trångsund med nytt underlag och ny belysning, där genomförandebeslutet är taget i nämnd 10 december, och nu avvaktas beslut i kommunfullmäktige.

Mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Trend	Etappmål, ranking & genomsnitt
Antal besök på biblioteken	366 692	356 407	328 544		Etappmål 2019 Behåll
En minskning på cirka 27 000 besökare på helheten kan förklaras med att Flemingsbergs bibliotek stängde den 3/6 för att under hösten genomföra en planerad flytt till Fleminghallen. Stängningen medförde en minskning av besökarantalet i Flemingsberg med 31 300 besökare i jämförelse med året innan. Dessutom genomfördes en stor om- och utbyggnation av Skogås bibliotek som påbörjades den 30/5 och att barn- och ungdomsavdelningen på Huvudbiblioteket stängdes för upprustning och omgörning, perioden 11/2-8/3. Att biblioteken har kunnat hålla besöksstappen nere (92% av 2018 års siffror) - trots dessa verksamhetsstörningar, tyder på att biblioteken generellt uppvisar en positiv trend med ökade besöksvolymerna.					
Antal besök på Fullersta Gård	13 293	12 096	13 780		Etappmål 2019 Behåll
Det utökade öppethållandet, välbesökt programverksamhet och uppmärksammade utställningar är starkt bidragande faktorer till denna ökning. Dessutom så har en ny caféentreprenör upphandlats vilket haft en positiv betydelse för den helhetsupplevelse som erbjuds på Fullersta Gård.					

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön		Omotiverade skillnader?
Antal besök Öppen Kulturskola	Utfall 2019 3 804 Utfall 2018 2 122 Utfall 2017 1 292 Trend för totalresultat Positiv	Etappmål 2019 Öka	Flickor 2019 70% Flickor 2018 71% Flickor 2017 61%	Pojkar 2019 30% Pojkar 2018 29% Pojkar 2017 39%	 Kön
Under hösten 2019 har besöksantalet i samtliga kommundelar ökat där verksamheten Öppen Kulturskola (ÖK) bedrivs, och nära på fördubblats. Omotiverade skillnader rörande genus: Analyser görs löpande och lärarna arbetar ständigt med att locka in fler pojkar i verksamheten. Under våren har fler pojkar börjat besöka fiolundervisningen på onsdagar. Cirkus har fortfarande övervägande del flickor och jämlikhetsarbete för att locka fler pojkar pågår.					

Mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Trend	Etappmål, ranking & genomsnitt
Besök på biblioteken, antal per invånare	3,3	3,2	2,9	 Negativ	Etappmål 2019 - Genomsnitt länet 2018: 6,0 2017: 6,2
<p>En minskning på ca. 27 000 besökare på helheten kan förklaras med att Flemingsbergs bibliotek stängde den 3/6 för att under hösten genomföra en planerad flytt till Fleminghallen. Stängningen resulterade i en minskning av besökarantalet i Flemingsberg med 31 300 besökare i jämförelse med året innan. Dessutom genomfördes en stor om- och utbyggnation av Skogås bibliotek som påbörjades den 30/5 och att barn- och ungdomsavdelningen på Huvudbiblioteket stängdes för upprustning och omgörning, perioden 11/2-8/3.</p> <p>Att biblioteken har kunnat hålla besöksstappen nere (92% av 2018 års siffror) - trots dessa verksamhetsstörningar, tyder på att biblioteken generellt uppvisar en positiv trend med ökade besöksvolymerna.</p> <p>Då detta resultat beräknas utifrån befolkningsstorlek och Huddinges befolkning ökar i relation till föregående år påverkar även det resultatet negativt.</p>					

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön		Omotiverade skillnader?
Lån av böcker från biblioteken, antal/invånare	Utfall 2019 2,8 Utfall 2018 2,8 Utfall 2017 3 Trend för totalresultat → Oförändrad	Etappmål 2019 Behåll Genomsnitt länet 2019 3,6	Kvinnor 2019 76% Kvinnor 2018 75% Kvinnor 2017 75%	Män 2019 24% Män 2018 25% Män 2017 25%	 Kön
<p>Trots inskränkningar av verksamheten till följd av att biblioteket i Flemingsberg stängde den 3/6 för att under hösten genomföra en planerad flytt till Fleminghallen, en stor om- och utbyggnation av Skogås bibliotek som påbörjades den 30/5, och att barn- och ungdomsavdelningen på Huvudbiblioteket stängdes för upprustning och omgörning, perioden 11/2-8/3, ligger utlåningsvolymerna av tryckta böcker kvar på en stabil nivå.</p>					
Lån av e-böcker från biblioteken, antal/invånare	Utfall 2019 0,2 Utfall 2018 0,19 Utfall 2017 0,16 Trend för totalresultat ↗ Positiv	Etappmål 2019 Öka Genomsnitt länet 2019 0,15	Kvinnor 2019 67% Kvinnor 2018 66% Kvinnor 2017 63%	Män 2019 32% Män 2018 34% Män 2017 37%	Nej
<p>Utlåningsvolymerna av e-böcker uppvisar en mindre ökning 2019 i jämförelse med föregående år. Detta trots att verksamheten haft en del bekymmer med appen i vilken e-medier förmedlas, och fått ägna mycket tid åt att handla och ge stöd åt användare. Dessa bekymmer har minskat i omfattning, efter det åtgärder vidtagits.</p>					

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön		Omotiverade skillnader?
Invånarnas bedömning av kulturutbudet (index 1-100)	Utfall 2019 56 Utfall 2017 61 Utfall 2015 62 Utfall 2013 61 Trend för totalresultat ↘ Negativ	Etappmål 2019 Behåll	Kvinnor 2019 54 Kvinnor 2017 64 Kvinnor 2015 63 Kvinnor 2013 62	Män 2019 58 Män 2017 65 Män 2015 61 Män 2013 60	

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön	Omotiverade skillnader?																								
<p>Undersökningen genomförs vartannat år av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Huddinge kommun.</p> <p>Detta mått visar invånarnas samlade bedömning av kommunens kulturverksamhet utifrån tre frågor, (betygsskala 1-100):</p> <ol style="list-style-type: none">1. Vad tror eller tycker du om biblioteksverksamheten?2. Vad tror eller tycker du om utställnings- och konstverksamheter?3. Vad tror eller tycker du om teaterföreläsningar och konserter? <p>Invånarnas samlade bedömning av kulturutbudet har sänkts något sedan 2017. Förvaltningen och föreningslivet har inte gjort några större förändringar vad gäller utbudet av kulturupplevelser under de senaste åren. Dock riktar den största delen av förvaltningens kulturutbud sig till barn och unga, medan undersökningen riktar sig till vuxna. Huddinges befolkningsantal har ökat samtidigt som förvaltningens utbud inte har gjort det, vilket kan vara en bidragande orsak till sämre siffror.</p> <p>På biblioteksområdet sammanföll undersökningen med en stängning av biblioteket i Flemingsberg för flytt av verksamhet till nya lokaler. Flytten har dessvärre blivit försenad. Att bedömningen ändå ligger kvar på förhållandevis goda nivåer, kan därför tolkas som något positivt.</p> <p>En analys av jämförelsekommunerna, de med tillgängliga resultat för aktuella år, presenteras i diagrammet nedan. Haninge har förbättrat sitt resultat, medan övriga kommuner har försämrade resultat jämfört med 2017.</p>																												
<div><div><div>■ Haninge</div><div>■ Huddinge</div><div>■ Järfälla</div><div>■ Nacka</div><div>■ Stockholms läns kommuner (ovägt medel)</div></div><table><thead><tr><th>År</th><th>Haninge</th><th>Huddinge</th><th>Järfälla</th><th>Nacka</th><th>Stockholms läns kommuner (ovägt medel)</th></tr></thead><tbody><tr><td>2015</td><td>61</td><td>62</td><td>62</td><td>65</td><td>61</td></tr><tr><td>2017</td><td>61</td><td>61</td><td>59</td><td>64</td><td>61</td></tr><tr><td>2019</td><td>63</td><td>56</td><td>58</td><td>63</td><td>61</td></tr></tbody></table></div>					År	Haninge	Huddinge	Järfälla	Nacka	Stockholms läns kommuner (ovägt medel)	2015	61	62	62	65	61	2017	61	61	59	64	61	2019	63	56	58	63	61
År	Haninge	Huddinge	Järfälla	Nacka	Stockholms läns kommuner (ovägt medel)																							
2015	61	62	62	65	61																							
2017	61	61	59	64	61																							
2019	63	56	58	63	61																							
Invånarnas bedömning av idrott- och motionsanläggningar (index 1-100)	<p>Utfall 2019 59</p> <p>Utfall 2017 65</p> <p>Utfall 2015 63</p> <p>Utfall 2013 61</p> <p>Trend för totalresultat</p> <p>↘ Negativ</p>	<p>Etappmål 2019 Behåll</p> <p>Ranking 2017 4 / 19</p> <p>Ranking 2015 4 / 20</p> <p>Ranking 2013 4 / 19</p>	<p>Kvinnor 2019 57</p> <p>Kvinnor 2017 64</p> <p>Kvinnor 2015 63</p> <p>Kvinnor 2013 61</p> <p>Män 2019 60</p> <p>Män 2017 65</p> <p>Män 2015 63</p> <p>Män 2013 61</p>																									
<p>Undersökningen genomförs vartannat år av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Huddinge kommun.</p> <p>Måttet är en samlad bedömning av medborgarnas svar utifrån tre frågor:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Vad tror eller tycker du om öppettiderna vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar?2. Vad tror eller tycker du om utrustning och skötsel av kommunens idrotts- och motionsanläggningar?3. Vad tror eller tycker du om belysningen i kommunens motionsspår?"																												

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön	Omotiverade skillnader?
Kommunen har sedan 2017 försämrat resultatet med sex enheter, både kvinnor och män bedömer frågorna med lägre betyg.				
Orsaken till detta är troligtvis flera, bland annat				
<div><div>1.</div><div>Idrottsanläggningarna har inte förändrat sina öppettider förutom för Huddingeallen som minskat öppettiderna. Det kom nya brandskyddsregler som innebar en minskning i det maximala antal besökare som får vistas i simhallen under samma tid. Detta medförde att simhallen fick stängas mitt på dagen under helgerna under en period för att det kom allt för många besökare. Föreningen Södertörns simsällskap verkade samtidigt i anläggningen och i samtal och dialog gjordes förändringar under året, och man flyttade föreningens tid till fredagar. Fredagarna var den dag i veckan som hade minst besökare i simhallen. Denna ändring gjorde att simhallen kan åter släppa in fler besökare på helgerna men att den totala öppettiden per vecka minskade.</div></div> <div><div>2.</div><div>Nöjdheten gällande städning har gått ner det kan bero på att det är två huvudmän, vissa lokaler ansvarar skolan för och vissa Kultur- och fritid. Förvaltningen behöver fördjupa sig i problematiken och arbeta med förbättringsåtgärder.</div></div> <div><div>3.</div><div>I början av januari drabbade stormen Alfrida Stockholmsområdet, vilken medförde att flera av kommunens motionsspår var obrukbara under lång tid. Belysning och underlag i Visättra motionsspår åtgärdades under 2019, där ansvaret ligger vid annan förvaltning, samt nämnden har beslutat för 2020 om investeringar för motionsspåret i Trångsund.</div></div>				
En jämförelse med de kommuner som har tillgängliga resultat för aktuella år presenteras i diagrammet nedan. Alla kommuner förutom Haninge har försämrat resultat jämfört med förra mätningen.				
<div><div><div><div><div></div><div>Haninge</div></div><div><div></div><div>Huddinge</div></div><div><div></div><div>Järfälla</div></div><div><div></div><div>Nacka</div></div><div><div></div><div>Stockholms läns kommuner (ovägt medel)</div></div></div><div><div><div><div>70</div><div>60</div><div>50</div><div>40</div><div>30</div><div>20</div><div>10</div><div>0</div></div><div><div><div><div><div>59</div><div>63</div><div>62</div><div>63</div><div>60</div></div><div><div>2015</div></div></div><div><div><div><div>54</div><div>65</div><div>62</div><div>65</div><div>61</div></div><div><div>2017</div></div></div><div><div><div><div>59</div><div>59</div><div>60</div><div>58</div><div>61</div></div><div><div>2019</div></div></div></div></div></div></div></div></div></div></div>				
<div>Nöjdheten gällande städning har gått ner det kan bero på att det är två huvudmän, vissa lokaler ansvarar skolan för och vissa Kultur- och fritid. Förvaltningen behöver fördjupa sig i problematiken och arbeta med förbättringsåtgärder.</div>				

Öka antalet platser i simskola

Allt fler barn når inte skolans mål för idrott och hälsa för att de inte klarar kravet att simma 200 meter. Kommunen behöver förbättra arbetet med simundervisning och erbjuda fler möjligheter till simskola, både för skolundervisningen och för den allmänna simskolan.

Utvecklingsåtagande

Öka antalet platser i simskola.

Status

✓ Klart

Kommentar

Utvecklingsåtagandet avrapporterades som klart i Delårsrapport per 31 augusti.

Huddingeallen har effektiviserat simskolan och har därmed kunnat erbjuda fler platser år 2019 jämfört med 2018. Simhallen har ökat antalet simskolegrupper för barn från 32 till 42 grupper på helår. Antalet vuxengrupper har också utökats, från 12 till 14 grupper

Stärkta bibliotek

Kulturrådet har fått i uppdrag av regeringen att genomföra en treårig satsning för att stärka biblioteksverksamheten i Sverige. Satsningen går under namnet Stärkta bibliotek och syftet är att öka utbudet och tillgången till folkbiblioteksverksamhet. Kultur- och fritidsförvaltningen har ansökt om och fått medel från denna satsning.

Utvecklingsåtagande

Förvaltningen kommer att arbeta med att utveckla lokaler, kommunikation och marknadsföring, såväl som att arbeta uppsökande för att nå nya målgrupper. I samband med tilldelningen av medel önskade Kulturrådet även att förvaltningen ska fortsätta utveckla de i Sverige unika statistikarbeten som konst- och biblioteksverksamheten tagit fram och arbetar med. Detta sker i samarbete med Botkyrka kommun.

Status

 Ej klart i år

Kommentar

Arbetet med verksamhetsförändring och verksamhetsanpassningar av lokaler i Fleminghallen pågår, men arbetet har försenats i relation till den ursprungliga tidplanen. Förvaltningen hade under våren dialog med hyresvärden som visade sig positiv till flytten av verksamheterna till Fleminghallen. Under hösten framfördes dock krav ifrån hyresvärden som kommunen inte kunde acceptera. Dialogen mellan parterna strandade varvid förvaltningen har skickat in en hemställan till Hyresnämnden.

Denna försening innebär att verksamheten öppnar upp för allmänheten först under 2020. De medel som avsatts av statsbidraget för Stärkta bibliotek i detta projekt har dock förbrukats på ett bra sätt och kommer på sikt öka allmänhetens tillgång till bibliotek.

Även vid Skogås bibliotek har förändringar genomförts som finansierats med statsbidrag. Här invigdes den 5 oktober en om- och utbyggnation av biblioteket. Nu kan biblioteket erbjuda en ny ungdomsavdelning, tyst läsrum, grupprum, upprustat programrum, en meröppet-del, och en konstverkstad, vilket de inte kunnat göra innan. Besökstillströmningen har varit stor efter att de nya lokalerna invigdes.

Implementering av det kulturpolitiska programmet i Huddinge kommun 2018–2023

I augusti 2018 antog kommunfullmäktige Huddinge kommuns kulturpolitiska program för 2018–2023. Programmet är ett långsiktigt strategiskt dokument som i sina olika delar berör hela kommunens organisation och ska fungera såväl vägledande som styrande i arbetet mot ett socialt hållbart samhälle.

Utvecklingsåtagande

Under 2019 ska programmet utifrån framtagna plan implementeras i kommunens organisation, i samverkan med berörda förvaltningar och kommunala bolag.

Status

 Klart

Kommentar

Implementeringen av Huddinge kommuns kulturpolitiska program har genomförts under hösten 2019, enligt plan. Aktiviteterna har framförallt riktat sig till kommunens interna organisation, men även externt till föreningslivet och bland annat bestått av att tillgängliggöra program och film på Insidan för alla förvaltningar, informationsmaterial och film som en nyhet på Insidan och i Inbiten, information till chefer i kommunen med länk till film och program, presentation av program och film till kultur- och fritidsnämnd, förvaltningens ledningsgrupp och på föreningsmässan.

Vidareutveckla rutiner för kultur- och fritidsförvaltningens arbete med offentlig konst

Mot bakgrund av det ökade bostadsbyggandet, den regionala kulturstrategins insatsområden, det kulturpolitiska programmets utgångspunkter och den utredning av enprocentregeln som kommer läggas fram inför kommunfullmäktige i början av 2019, kommer sannolikt mer fokus behöva läggas på att utarbeta gemensamma kommunala processer för styrning och etablering av konstnärlig gestaltning av Huddinges offentliga ytor. Oavsett enprocent-regel etablerar kommunen konstnärlig gestaltning utifrån särskilda projekt och det finns behov av processer för arbetet. Huddinge har beviljats stöd från Statens konstråd Kunskaftens offentliga konst, vilket innebär stöd för kommuner som för första gången vill skapa eller vidareutveckla rutiner för sitt arbete med offentlig konst. Detta ger Huddinge goda förutsättningar att få en kvalitetssäkrad process för framtagandet av konstnärlig gestaltning oavsett enprocentregel.

Utvecklingsåtagande

Under 2019 ska kultur- och fritidsförvaltningen med stöd av Statens konstråd vidareutveckla rutiner för etablering av konstnärlig gestaltning framförallt utifrån förvaltningens ansvarsområden. Utvecklingsåtagandets specifika innehåll kommer regleras utifrån det beslut som tas i kommunfullmäktige 2019.

Status

 Ej klart i år

Kommentar

Nämnden har påbörjat arbetet med att utveckla rutiner för framtagandet av offentlig konst. Dock kommer utvecklingsåtagandet skjutas på framtiden då kultur- och fritidsnämnden i juni antog ett ordförandeförslag som svar på utredningen av enprocentregeln, vilket föreslår framtagandet av ett program gällande konstnärlig utsmyckning. Nämnden inväntar nu beslut i kommunfullmäktige som väntas tas under våren 2020 för vidare arbete.

Ta fram en handlingsplan för tillgängliga medier

Utvecklingsåtagande från VP 2018.

Arbetet pågår, men kommer inte att hinna färdigställas under året utan fortsätter även 2019.

Utvecklingsåtagande

Förvaltningen deltar och leder arbetet med att skriva en handlingsplan för tillgängliga medier.

Status

 Ej klart i år

Kommentar

Under 2020 ska biblioteksprogrammet utvärderas då halva programperioden passerat. Denna utvärdering ska genomföras under den programperiod som sträcker sig fram till och med 2022. Förvaltningen har under året inte funnit en form för att få berörda verksamheter och förvaltningar att delta i arbetet med denna handlingsplan. Arbetet berör nämligen samtliga skolförvaltningar, Kommunstyrelsens förvaltning och ytterligare förvaltningar. De svårigheter förvaltningen upplever i arbetet hitintills kommer givetvis beröras i nästa årsuppföljning i hopp om att hitta goda lösningar och förbättringar.

Ökad trivsel och trygghet i Huddinges områden

 Mycket god

Under det gångna året har en rad insatser gjorts för att förstärka tryggheten utifrån förvaltningens uppdrag. Förvaltningen har deltagit i kommungemensamma forum som Operativ Samverkansgrupp, där systematisk kartläggning av trygghet sker veckovis och där insatser kan ske vid behov. Förvaltningen har deltagit i trygghetsvandringar, förstärkt belysning vid entréer samt vid behov följt med ungdomar hem på kvällen om de känt sig otrygga. Förvaltningen har också deltagit i arbetet med det kommunövergripande framtagnandet av en ny risk- och sårbarhetsanalys.

Då det under en längre tid varit oroligt i Flemingsberg, valde förvaltningen att göra en större satsning i Flemingsberg under sommarlovet. Olika aktiviteter avlöste varandra, de flesta i utemiljöer mellan gårdarna eller i parken. Under sommaren skedde inga våldstillbud, utan området var lugnt och alla besökare uttryckte hur glada de var att de erbjöds roliga aktiviteter varje dag under längre tid.

Under 2019 har antal besök på fritidsgårdar ökat i vissa områden, och sjunkit i andra. Totalt sett har antalet besök till fritidsgårdarna ökat med drygt 3000. I Flemingsberg har antalet besök ökat, trots att ungdomarna inte kunnat erbjudas en lokal under höstterminen. Detta beror på att fritidsledarna arbetat både ute i den offentliga miljön samt lånat en lokal av Annerstaskolan. I slutet av 2019, eftersom verksamhet inte kunde bedrivas som planerat i Fleminghallen, inleddes ett samarbete med Huga Bostäder AB för att finna en tillfällig ersättningslokal i Grantorp.

Utifrån den förändrade åldersspannet för målgruppen vid fritidsgårdarna uttrycker högstadiungdomar att det har blivit tryggare och roligare på fritidsgårdarna. Föräldrar säger att nu först törs de släppa sina ungdomar till fritidsgården.

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön	Omotiverade skillnader?
Antal besök till mötesplatserna för unga, 13-19 år	Utfall 2019 65 847 Utfall 2018 62 572 Utfall 2017 71 696 Trend för totalresultat Positiv	Etappmål 2019 Behålla	Flickor 2018 42 % Flickor 2017 39 % Pojkar 2018 58 % Pojkar 2017 61 %	 Område

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön	Omotiverade skillnader?
<p>Utifrån ett helhetsperspektiv är det stora skillnader mellan antal besökare i olika områden. Den fritidsgård som har flest besök är Glömsta, och det beror på att fritidsgården ligger inne i skolan, och att fritidsgården och skolan ifrån start har haft ett gott samarbete och en gemensam målbild; att skapa en sammanhållen dag utifrån ett helhetsperspektiv, där skolan och fritidsaktiviteterna hänger ihop.</p> <p>I de prioriterade områdena märks en nedgång i besök när det sker våldstillbud i det lokala området. Under 2019 har trenden dock varit att antalet våldstillbud drastiskt har minskat i Huddinge kommun, men huruvida det är en bestående trend är svårt att avgöra i nuläget.</p> <p>Sommaren 2019 tog nämnden beslut på att ändra åldersgräns för besökare på fritidsgårdar. Tidigare var målgruppen 13-19 år - nu är den ändrad till 13-16 år, samtidigt som Vårby, Flemingsberg och Skogås arbetat tillsammans med att utveckla verksamhet för ungdomar i gymnasieåldern. På verksamheterna ses ett ökande besöksantal, och ungdomar uttrycker att de känner sig mer trygga och att det blir roligare verksamhet när de får vara i fokus.</p> <p>En av åtgärderna som kan ha haft inverkan på den positiva besöksrenden, är att fritidsgårdarna aktivt arbetat med trygga entréer och vägar till från fritidsgården. När det varit oroligt har fritidsledare kunnat följa med hem till porten, dels för att öka säkerhet för ungdomar, men även för att stilla oro hos föräldrar.</p> <p>I Vårby och Flemingsberg har satsningen på tjejdagar lett till en ökad andel tjejer som deltar i verksamheten, och därmed har även besökarantalet ökat på totalen.</p> <p>Då Ungzon i Flemingsberg och Panncentralen i Visättra avvecklades inför flytt till Fleminghallen - en flytt som blev försenad och fortfarande inte är genomförd - är det glädjande att besöksantalet ligger kvar på samma nivå som förra året.</p>				

Ökad delaktighet

Ett av två utvecklingsåtaganden under detta nämndmål bedöms inte vara klart:

1. **Plan för att nå de som lever i ett digitalt utanförskap** - på grund av brist på resurser så prioriterades andra utvecklingsåtaganden under året.

Under hösten bjöd förvaltningen in samtliga föreningar till en föreningsmässan för att få möjlighet att träffa andra föreningar och olika tjänstepersoner inom kommunen. Syftet med föreningsmässan var att ge föreningslivet ett tillfälle att få svar på frågor, diskutera aktuella ämnen, bli inspirerade av föreläsningar och seminarier, knyta nya kontakter och möjlighet att träffa andra föreningsaktiva. Under dagen genomfördes även ett panelsamtal med aktiva från föreningslivet där man diskuterade olika frågeställningar. Över 93% svarade i en uppföljande enkät att de var nöjda med innehållet på föreningsmässan.

Delaktighetsprocessen där ungdomar och politiker möts i dialoger har fortsatt under 2019, nu med möten på Kulturskolan, Rockville och Glömsta. Ungdomar har formulerat sina viktigaste frågor, politiker har lyssnat och sedan gett olika perspektiv på hur ungdomar kan påverka och vara med och utveckla samhället.

Under året har förvaltningen valt att förlägga vissa parksommarprogram till andra områden än centrala Huddinge för att möjliggöra för fler invånare att ta del av utbudet. Till exempel arrangerades barnprogram på Vårby Stranden i samarbete med föreningen Expose samt en större konsert med Cherrie vid den nya Vårby Herrgårdspark.

Kommunens invånare förväntar sig och har rätt till en snabb och effektiv kontakt med kommunens verksamheter vilket också innebär ökade krav på snabb respons från kommunens olika verksamheter. Kontakt med kommunen kan tas på flera olika sätt, bland annat via kommunens webbplats, e-post, telefon eller besök. Kontakten via e-post är det kontaktsätt som konstaterats ha ökat under senare tid, och förvaltningen bibehåller sitt goda resultat att all inkommande epost svaras på inom 48 timmar.

Mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Trend	Etappmål, ranking & genomsnitt
Andel e-post som besvarats inom två dygn	89 %	100 %	100 %	➔ Oförändrad	Etappmål 2019 Behåll
Den årliga mätningen av andel e-post som besvarats inom två dygn visar på oförändrat 100% jämfört med föregående år vilket är positivt. Det visar att förvaltningen svarar upp mot invånarnas förväntan på effektiv och snabb kontakt.					

Mått	Utfall 2013	Utfall 2015	Utfall 2019	Etappmål
Föreningars och studieförbunds nöjdhet med förvaltningens service	88 %	89 %	81 %	
<p>Undersökningen genomförs som en webbenkät som skickas till alla registrerade föreningar och studieförbund. Resultatet på 81% är 8 procentenheter lägre än vid förra mätningen 2015.</p> <p>År 2017 införde nämnden taxor för vuxna för föreningar vid upplåtelse av lokaler och anläggningar, vilket kan ha en påverkan hur nöjda föreningar är. I fritextsvar i undersökningen varför man är missnöjd nämndes det förutom höga hyror även svårigheter med det äldre bokningssystemet som finns idag, samt att det dröjde lång tid innan man fick besked om bokning.</p> <p>Under hösten har förvaltningen anställt en föreningssamordnare. Syftet med anställningen är att ytterligare arbeta med utveckling av samverkan med föreningslivet genom att stödja och stimulera föreningar med exempelvis utbildningar, agera bollplank och hjälpa till med att söka och redovisa föreningsbidrag.</p>				

Plan för att nå de som lever i ett digitalt utanförskap

För att säkerställa att nämnden arbetar för ett så stort och brett deltagande som möjligt måste målgrupper, dialogformer och metoder identifieras och formaliseras. Detta är en grundförutsättning för att kunna nå dem som lever i ett digitalt utanförskap.

Utvecklingsåtagande

Under 2019 ska förvaltningen arbeta för att skapa samverkan med andra förvaltningar med målsättning att arbeta fram en plan för hur de som lever i ett digitalt utanförskap ska nås.

Status

 Ej klart i år

Kommentar

Då andra åtagande har prioriterats högre har inte tid funnits att påbörja arbetet gällande plan för att nå de som lever i ett digitalt utanförskap. Utvecklingsåtagandet "Jämföra verksamheter med andra kommuner" och det särskilt prioriterade uppdraget att genomföra verksamheterna har varit personalkrävande vilket gjort att förvaltningen inte haft möjlighet att påbörja arbetet med att ta fram en plan för att nå de som lever i ett digitalt utanförskap. Och då dessa uppdrag kommer att pågå under resten av året finns ingen möjlighet att påbörja något arbete innan året slut. Arbetet gällande detta flyttas över till år 2020 men inte som ett utvecklingsåtagande utan tas med som ett uppdrag i arbetsplanen för enheten. Förvaltningen tillhandahåller sedan flera år tillbaka en lokal i huvudbiblioteket för den ideella IT-föreningen SeniorNet Huddinge, som har till ändamål att främja seniorers användning av de möjligheter som informationstekniken ger. Förvaltningens pris för ideella insatser 2019 gick till Janne Wedlund, som engagerar sig ideellt för SeniorNet Huddinge.

Synliggörande och tillgängliggörande av Huddinges kulturarv och offentliga konst

Enligt Riksantikvarieämbetets FoU-program 2017-2021 är invånarnas engagemang och delaktighet den kanske viktigaste förutsättningen för att kulturarv ska leva vidare och utvecklas. Kommunfullmäktige har gett kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att i samverkan ta fram former för att öka tillgängligheten till information om Huddinges kulturhistoria och den offentliga konsten, samt hitta former för ökad delaktighet i berättandet om konst, kultur och berättelser om Huddinge. Det resulterade i en förstudie som har tagits fram av Stockholms läns museum.

Utvecklingsåtagande

Under 2019 ska förvaltningen utifrån framtagna förstudie ta fram ett förslag på hur Huddinges kulturarv och offentlig konst kan synliggöras och tillgängliggöras digitalt för och med kommuninvånarna. Det ska ske i samarbete med berörda förvaltningar, Huga Fastigheter AB och delar av civilsamhället.

Status

 Klart

Kommentar

Under hösten 2019 har förvaltningen tillsammans med Stockholms länsmuseum, Botkyrka kommun och Haninge kommun och On Spot Story tagit fram ett förslag på teknisk lösning för att synliggöra och tillgängliggöra Huddinges kulturarv och konst. Ett samarbete med On Spot Story har inletts och en pilotversion av applikationen kommer lanseras under hösten 2020. Applikationen kommer vara en kommunövergripande kartbaserad mobilapp som följer med användaren över kommungränserna.

Ökad jämlikhet

 God

Av tre utvecklingsåtaganden under detta nämndmål bedöms ett inte vara klart:

1. **Kommungemensamt utvecklingsåtagande: Minska och motverka segregation, digidelkontor** - vilket inte påbörjades då förvaltningen inte fick det nödvändiga statsbidraget.

Situationen för många barn, i en stor grupp 10 till 12-åringar i de socioekonomisk resurssvaga delarna i kommunen, är fortsatt utsatt. Deras tillgång till en meningsfull fritid är begränsad, och då särskilt för dem som inte är föreningsaktiva och/eller har tillgång till kostnadsbelagda fritidsaktiviteter, eller är inskrivna i den öppna

fritidsverksamheten. Denna grupp är stor i Huddinge, vilket kan illustreras med att endast 5,5% av 10 till 12-åringar är inskrivna i den öppna fritidsverksamheten. Om dessa berörda barn inte går hem efter skolans slut har de endast de lokala biblioteken att vända sig för inomhusaktiviteter med närvarande trygghetsskapande vuxna. Biblioteken har under 2019 fortsatt arbetet med denna utmaning, men ser även i år att gruppen med barn är för stor och behoven är för stora för att biblioteken själva ska kunna tillgodose dem. Befintlig resurssättning erbjuder inte de förutsättningar som skulle behövas.

Förvaltningen har genom statliga stöd för att minska segregation, kunnat erbjuda målgruppen 10-12-åringar men även andra barn och unga, aktiviteter efter skoltid - både vad gäller kulturaktiviteter och idrott. Fritidsgårdar och Öppen kulturskola erbjuder en rad aktiviteter som stråk-undervisning, musikal & teater, nycirkus, bollsporter, styrketräning, dans, och mycket annat.

Förvaltningen har under året utökat samarbetet med projektet ASK (Arbete, samhälle & kommunikation) som drivs av ABF Huddinge. I samarbete med biblioteken erbjuds stöd och hjälp med att fylla i blanketter, kontakter med myndigheter, juridisk rådgivning och översättning. Det utökade samarbetet består av att ASK nu kan erbjuda stöd och hjälp även på Skogås bibliotek och planerar att ha en närvaro i den verksamhet som förvaltningen avser bedriva i Flemingshallen. Som tidigare närvarar ASK på Vårby bibliotek med Barnkonsten tre dagar i veckan.

Fritidsgårdarna har utifrån Handbok för Jämlikhetsanalys genomfört förändringar i verksamhet. I fokusgrupper har tjejer formulerat att de vill ha egen tid utan killar, att verksamheten öppnar i anslutning till att skolan stänger, och att de vill vara med och utforma aktiviteter. Detta har lett till en jämn könsfördelning i besökargruppen på fritidsgård i Flemingsberg och Vårby - vilket är unikt i ett nationellt perspektiv. Tjejevenksamheten har även lett till att killarna har blivit mer intresserade av aktivitetsbaserad verksamhet, att stämningen blivit bättre.

I större delar av landet märks en nationell nedåtgående trend vad gäller deltagande i det ideella föreningslivet samtidigt som graden av engagemang inte har sänkts (I. Thompsons rapport "Medborgerligt engagemang och föreningsstöd", SLL, 2017). Under 2019 har förvaltningen fått ett åtagande att under kommande verksamhetsår genomföra en bidragsöversyn för att säkerställa att bidrag fördelas jämlikt. Översynen kommer drivas i projektform och ska resultera i en plan för att säkerställa att föreningar och studieförbund som erhåller bidrag aktivt arbetar med grundläggande värderingar såsom jämställdhet, jämlikhet, allas lika värde och att alla ska kunna vara med samt ett förslag på beslutsunderlag om fördelning av bidrag till icke föreningsdrivna sammanslutningar.

Barn och unga i de resurssvaga delarna i kommunen har ett lågt deltagande i idrottslivet och detta medför generellt en sämre hälsa då fysisk aktivitet är en viktig för både barn och vuxna (Pep-rapport 2019). Förvaltningen har genom Folkhälsoplanen tillskapat fler öppna aktiviteter i Flemingsberg, Skogås och Vårby.

Under hösten 2019 har förvaltningen fört dialog med Riksidrottsförbundet-SISU Idrottsutbildarna- Stockholm om situationen med de kommuner som har en låg föreningsnärvaro. Dialogen ledde till att projektet "HANG" har startat - Huddinge, Aktiviteter, Nyttänk och Gemenskap. Målet är att under två år se till att de föreningarna som finns eller som vill verka i Vårby och Flemingsberg ska få stöttning och hjälp till att själva klarar sig som traditionella föreningar. Målet är också att det ska finnas minst 10 olika idrotter att välja mellan inom området. Projektet ägs av RF-SISU Stockholm och Huddinge kommun är en samarbetspartner.

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön		Omotiverade skillnader?
Antal anslutna barn och ungdomar 7-20 år i bidragsberättigade idrottsföreningar	Utfall 2019 17 649 Utfall 2018 20 183 Utfall 2017 18 384 Trend för totalresultat Negativ	Etappmål 2019 Öka	Flickor 2019 46 % Flickor 2018 45 % Flickor 2017 44 %	Pojkar 2019 54 % Pojkar 2018 55 % Pojkar 2017 56 %	
Resultat avser helåret 2019. Antal anslutna barn i idrottsföreningar minskar jämfört med fjol. Man kan dock konstatera att minskningen är mest påtaglig bland pojkar. Denna minskning kan även bekräftas av Centrum för idrottsforskningens årliga uppföljning för 2019, som påvisar att pojkar idrottar i allt mindre omfattning.					
Antal genomförda aktiviteter för barn och ungdomar 7-20 år i bidragsberättigade föreningar	Utfall 2019 393 977* Utfall 2018 754 113 Utfall 2017 774 345	Etappmål 2019 Öka	Flickor 2019 40 % Flickor 2018 40 % Flickor 2017 39 %	Pojkar 2019 60 % Pojkar 2018 60 % Pojkar 2017 61 %	

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön		Omotiverade skillnader?
<p>*Utfallet för 2019 redovisar enbart vårterminens aktiviteter, fram till och med 31 juni 2019.</p> <p>Resultatet för helår 2019 kommer att redovisas i delårsrapport 2 2020 till följd av att höstterminens aktiviteter redovisas av föreningarna fram till och med februari 2020.</p> <p>Vårterminens aktiviteter för 2019 har minskat i jämförelse för samma tidsperiod för åren 2018 och 2017. Halvårssiffror för 2018 var 415 163 genomförda aktiviteter (Källa: Verksamhetsberättelse 2018 för kultur-och fritidsnämnden) samt för 2017 där 397 062 aktiviteter genomfördes (källa: Verksamhetsberättelse 2017 för kultur-och fritidsnämnden).</p> <p>Procentuellt har aktiviteterna för vårterminen 2019 minskat med 5 procent jämfört med vårterminen 2018 och 1 procent jämfört med vårterminen 2017.</p> <p>Notering: De redovisade resultat i Delårsrapport per 31 augusti 2019 för 2018: 754 och 2017: 774 ansåg tusental barn och ungdomar, vilket hade tyvärr fallit bort i tabellhuvudet.</p>					
Antal anslutna barn och ungdomar 7-20 år i bidragsberättigade övriga föreningar, exklusive idrottsföreningar	Utfall 2019 1 244 Utfall 2018 1 189 Utfall 2017 806 Trend för totalresultat Positiv	Etappmål 2019 Öka	Flickor 2019 40% Flickor 2018 49% Flickor 2017 32%	Pojkar 2019 60% Pojkar 2018 51% Pojkar 2017 68%	
Resultat avser helår 2019. Antal anslutna barn och ungdomar i övriga föreningar har ökat med 10 procent i förhållande till fjol. Dock ser man att flickors deltagande minskat i förhållande till pojkars deltagande.					

Kommungemensamt utvecklingsåtagande: Minska och motverka segregation, tidiga insatser för barn och unga, yngre vuxna

Kommungemensamt utvecklingsåtagande. Staten har från 2018 riktat medel till Huddinge och 31 andra kommuner i Sverige för att minska och motverka segregation. Huddinge har ansökt om medel under perioden 2018–2020 för att förbättra förutsättningarna i områden som i dag kännetecknas av socioekonomiska utmaningar.

Under 2018 har Tillväxtverket även riktat 11.5 miljoner till Huddinge för att starta ett långsiktigt arbete mot segregation utifrån kommunens egna strategier och förutsättningar.

Många mellanstadiebarn i Huddinges prioriterade områden deltar inte i skolans fritidsverksamhet. De barn som inte deltar i skolans fritidsverksamhet får till stor del hantera tiden efter skolan själva. I Vårby står till exempel 315 mellanstadiebarn utanför fritidsverksamheten. Det kan innebära att de tillbringar mycket tid på bibliotek, i centrum eller i värsta fall i sammanhang där de inte har tillgång till trygga vuxna. Förvaltningen har sedan 2016 fokuserat på fredagseftermiddagar, där olika kreativa och fysiska aktiviteter erbjuds. Även ABF driver, i samordning med förvaltningens specifika insatser för mellanstadiebarn i Vårby, Creative Vårby efter skoltid, två dagar i veckan.

Utvecklingsåtagande

Kopplat till skolan och socialtjänsten avser kultur- och fritidsförvaltningen erbjuda en kostnadsfri öppen verksamhet efter skoltid, med främsta målgrupp mellanstadiebarn, utökad öppen kulturskola samt aktiviteter. Öppen kulturskola utökas i Vårby, och i Flemingsberg. Parallellt med detta kommer fysisk aktivitet pågå, inomhus och utomhus. Utvecklingsåtagandet genomförs under förutsättning att statsbidrag och/eller annan extern finansiering erhålls.

Status

 Klart

Kommentar

Nämnden erhöll 1,5 miljoner kr i statsbidrag för att minska socioekonomiska skillnader sent, vilket betalades ut efter halvårsskiftet.

Fokus i åtagandet har varit att erbjuda "öppna" avgiftsfria fritidsaktiviteter för barn och unga, främst i Flemingsberg. Exempelvis har detta inneburit att idrotts- och kulturaktiviteter planerats och genomförts för målgruppen, i samarbete med Öppen Kulturskola och med föreningsliv.

Kommungemensamt utvecklingsåtagande: Minska och motverka segregation, digidelkontor

Behovet av medie- och informationskunnighetsstöd har aldrig varit större, vilket är en viktig samhällsfråga. Biblioteken möter berörda målgrupper och har lokal närvaro i de delar av kommunen där behoven är stora. Behovet av digital kompetens kan även kopplas till att det aldrig funnits så många vuxenstuderande i Sverige som nu och att stödet eleverna får gällande digital kompetens är bristfälligt, vilket beskrivs i Kungliga bibliotekets rapport "Femte statsmakten" från 2017. I Digitaliseringskommissionens delbetänkande "Gör Sverige i framtiden – digital kompetens" rekommenderas kommunerna att inrätta lokala digidelkontor för att stödja digital kompetens.

Utvecklingsåtagande

Ambitionen i Huddinge är att inrätta digidelkontor utifrån bred förvaltningssamverkan under förutsättning att statsbidrag och/eller annan extern finansiering erhålls.

Status

 Ej klart i år

Kommentar

Detta utvecklingsåtagande var helt avhängigt av att statsbidrag erhöles för att planerade arbeten med inrättande av digidelkontor skulle kunna genomföras. Då statsbidrag ej erhöles påbörjades aldrig utvecklingsåtagandet, eftersom realiserandet av ambitionen inte är möjlig utan dessa riktade medel.

De behov från samhället och kommuninvånarna som digidelkontoren avsåg svara mot kvarstår dock.

Icke-organiserade barn och unga

Utifrån trenden att allt färre ungdomar ansluter sig till föreningslivet ska förvaltningen stödja ungdomar att i tidig ålder finna uttryck för sitt engagemang genom att erbjuda stöd för att prova projektarbete, inledningsvis i enkel form.

Alla barn och ungdomar, även de som inte är föreningsaktiva, ska dessutom ha rätt att vistas i kommunens idrottsanläggningar. I dagsläget nyttjar tio procent av befolkningen kommunens anläggningar.

Utvecklingsåtagande

•Idag bedrivs öppen verksamhet cirka 16 timmar per vecka, till exempel "Hangout Fridays", basket i Vårby och Flemingsberg Skogås samt Zumba i Flemingsberg. En utredning bör genomföras för att göra en bedömning om detta är en rimlig nivå.

•Förvaltningen ska implementera projektstöd för ungdomar som inte deltar i föreningsdriven verk-samhet. Spontanpeng övergår till Inkubator, en ny modell för stöd till ungdomars projekt. För 13-18-åringar ska handläggning av projektansökan ske av coach på mötesplats och den summa som kan sökas är lägre än idag. Syftet är snabb och enkel handläggning.

Status

Klart

Kommentar

Åtagandet har genomförts, och är avslutat.

Under 2019 har Inkubator (bidrag för ungdomars egna projekt) genomförts. Maxsumma att söka är 3000 kr, och enhetscheferna på verksamheterna handlägger detta enligt delegation. Syftet med Inkubator-bidrag är att det ska vara enkelt och snabbt att ansöka om ekonomiskt bidrag för egna projekt, och att dessa projekt ska komma barn och unga till gagn i kommunen, i och med att de alltid ska vara avgiftsfria, öppna och publika.

Några nya projekt är på gång ute i verksamheterna, dock har inget slutförts under höstterminen. Fritidsgårdarna kommer under 2020 arbeta med att marknadsföra Inkubator, för att få igång verksamheten lokalt.

Förvaltningen har konstaterat att öppen verksamhet bedrivs i linje med antal timmar vi har resurser att genomföra. Under året har två nya idrotter kommit på plats, gymnastik och friidrott i Flemingsberg. En av utmaningarna har varit att de flesta öppna verksamheter som erbjuds inte är de idrotter som efterfrågas av flickor. Under hösten har en allt mer fördjupad dialog förts med Stockholms Idrotten om utmaningarna i Vårby, Flemingsberg och Skogås. Beslut fattades i december av Stockholms Idrotten om att man ska satsa särskilda pengar för att ta nästa steg från öppen verksamhet till fungerade föreningar i Vårby och Flemingsberg. Projektet heter HANG och kommunen deltar som en part i arbetet.

Ökad nöjdhet med bemötandet vid kontakt med kommunen

God

Utvecklingsåtagandet **Införa ett nytt boknings- och bidragssystem** hann inte bli klart under 2019, men första steget - den gemensamma upphandlingen med Sveriges kommuner och regioner är genomfört. För närvarande tas kravspecifikation fram för avrop från de 4 avtalade leverantörerna.

Kommunens årliga servicemätning per telefon och epost visade att graden av information som handläggarna gav i svar var 100% d.v.s. handläggaren svarade inte bara på frågan utan hen ger merinformation; hänvisningar, tips och idéer. Gällande intresse och engagemang blev resultatet 100 %, d.v.s. handläggaren besvarade frågan intresserad och engagerad i personen och deras frågeställning.

Lokalbokningen är ofta den enhet som föreningar vill få kontakt med vid kultur- och fritidsförvaltningen. Enligt en undersökning genomförd av förvaltningen under hösten 2019 har 2 av 3 registrerade föreningar och studieförbund någon gång under det senaste året bokat lokal. Nittiofem procent svarade att de var nöjda med den service de fick i samband med lokalbokningen.

Samma undersökning visade också att en av fem föreningar och studieförbund vill ha mer kontakt med förvaltningen än de har idag, och närmare 80% svarade att de önskar ha kontakten via epost. Förvaltningen har under hösten anställt en föreningssamordnare som ska arbeta med utveckling av samverkan med föreningslivet genom att stödja och stimulera föreningar.

I Ungdoms verksamheter ligger fokus på bemötande för att säkerställa att alla barn och unga känner sig välkomna, att de bjuds in till aktiviteter och att de får vara med och utforma verksamhetens utbud.

Flera föreningar är värddar för de offentliga barnprogram som förvaltningen arrangerar runt om i kommunen. Under året har värdavtalen förbättrats för att säkra upp gott bemötande gentemot såväl kulturaktörer som publiken.

Införa ett nytt boknings- och bidragssystem

Kultur- och fritidsförvaltningen använder idag ett IT-stöd (Fri4) för att hantera bokning och bidrag inom kultur- och fritidsområdet. Det systemet har funnits länge och utvecklades ursprungligen som verksamhetsstöd till kommunens handläggare. För att digitalisera processerna och möjliggöra en helt ny e-tjänst för både kund och handläggare har Huddinge valt att ingå i en upphandling av en ny boknings- och bidragstjänst tillsammans med 197 kommuner och Sveriges Kommuner och Landsting. Målsättningen är att förenkla användandet av kommunens lokaler och anläggningar, ge öppnare tillgång till information, ge en ökad insyn i beslutsprocesserna och att effektivisera för både kund och handläggare.

Utvecklingsåtagande

Under 2019 ska kultur- och fritidsförvaltningen som pilotkommun implementera och driftsätta den nya e-tjänsten för bokning och bidrag.

Status

 Ej klart i år

Kommentar

Huddinge kommun har under hösten, tillsammans med Sveriges kommuner och regioner (SKR, tidigare SKL), SKL Kommentus Inköpscentral samt 199 andra kommuner, upphandlat ett ramavtal för boknings- och bidragslösningar. Upphandlingen resulterade i fyra godkända leverantörer och ramavtalen var färdiga för avrop den 1 september.

Förvaltningen har under hösten etablerat en projektgrupp som påbörjat arbetet med att ta fram en kravspecifikation som ska ligga till grund för förvaltningens avrop. Avrop, avtalstecknande och implementering kommer att ske under 2020.

Ökad valfrihet

 God

Föreningslivet och folkbildningen är verksamma mitt i samhället och är mottagliga för snabba förändringar gällande invånarnas behov och efterfrågan på aktiviteter. För att göra det möjligt för föreningslivet att fortsatt kunna vara förändringsbenägna har kultur- och fritidsförvaltningen under 2019 startat upp mer samverkan i form av överenskommelser och avtal. Till exempel har ett studieförbund numer ett uppdragsavtal att samordna föreningarna och skapa aktiviteter inom finskt förvaltningsområde och ytterligare två kulturföreningar har tecknat ett samverkansavtal med förvaltningen.

Studieförbund och privata aktörer bidrar med att skapa både spets och bredd i Huddinge kommuns utbud av fritidsaktiviteter. Till exempel har kommunen tre simhallar, som drivs av tre olika aktörer: Be Fair i Skogås, Södertörns simsällskap i Vårby, och Huddingehallen som drivs av kommunen själva. Ett annat exempel är att Kulturskolan har startat ett samarbete med Move dansförening - som snabbt blivit rankade som en av Sveriges bästa dansskolor - och som erbjuder till prova-på-verksamhet på vissa lov dagar så att fler barn och unga kan få ta del av dansverksamheten.

Ett stort utbud av kulturaktörer i kommunen innebär också att vi tillsammans kan skapa ett gemensamt utbud av aktiviteter, där den enskilde väljer vad, när och hur som passar denne bäst - och för att detta ska ske måste utbudet synliggöras. Kulturskolans webbsida kommer att kunna erbjudas som "skyltfönster" för andra aktörer än endast de kommunala.

Mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Trend	Etappmål, ranking & genomsnitt
Antal barn och unga inskrivna i Studieförbundens verksamhet	2 269	3 413	2 503	 Negativ	Etappmål 2019 -
Antalet barn och unga inskrivna i Studieförbundens verksamhet har gått ner i jämförelse med tidigare år. En av anledningarna kan vara att ett studieförbund inte längre har lokaler i centrala Huddinge. Ytterligare en anledning kan vara att en kulturförening har ökat antalet medlemmar inom sin dansverksamhet. Flera studieförbund bedriver inte heller barn- och ungdomsverksamhet i kommunen. Det har under de senaste åren funnits osäkerhet kring kvalitetssäkring vid insamlandet av statistiken för detta mått, då studieförbunden har själva rapporterar antalet barn och unga till förvaltningen. Därför kommer detta mått att utgå från 2020, och ersätts av måttet <i>Antalet barn och unga, upp till och med 24 år, inskrivna i studieförbundens verksamhet</i> , där resultatet hämtas från Statistiska centralbyrån.					

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön		Omotiverade skillnader?
Antal barn och unga inskrivna i Kulturskolan, per läsår	Utfall 2019 2 037 Utfall 2018 2 113 Utfall 2017 2 140 Trend för totalresultat Negativ	Etappmål 2019 Behåll	Flickor 2019 57% Flickor 2018 58% Flickor 2017 58%	Pojkar 2019 43% Pojkar 2018 42% Pojkar 2017 42%	
<p>Antalet barn och unga inskrivna i Kulturskolan minskade något 2019 jämfört med 2018. Skillnaderna i antal elever inskrivna under året har att göra med tre avgörande faktorer:</p> <ol style="list-style-type: none"> Under 2018 implementerade Kulturskolan ett nytt verksamhetssystem, StudyAlong. I och med implementeringen av StudyAlong ändrade Kulturskolan hanteringen av kursanmälan, fakturering och elevintag över hela linjen. Brukare, lärare och ledning behövde förstå och lära sig det nya systemet, detta tog tid men börjar nu komma på plats. Den nya statistiken är tagen från StudyAlong:s statistikverktyg och inte LIS (d.v.s. det tidigare systemet), vilket medför ett annat sätt att sammanställa unika inskrivna elever. Nu när systemet börjat komma på plats kan en viss ökning av elever observeras under hösttermin 2019, och bedömningen är att från HT20/VT21 kan samtliga elevplatser återigen fyllas, vilket är ca 2 200 elevplatser per läsår i kursverksamheten. <p>Jämlikhetsanalys</p> <p>Under 2019 sammanställdes och publicerades kulturskolans bidrag till filmen om det Jämlika Huddinge. Det har varit en effektiv satsning från kulturskolan och vi ser med glädje på hur vår satsning gett önskad effekt över nya delar i kommunen. Kommundelar där vi tidigare haft svårt att etablera verksamhet och haft stora utmaningar att nå fram med vår kärnverksamhet. I Vårby, Glömsta, Flemingsberg och Skogås är det idag hundratal nya och unika elever som träffar kulturskolans pedagoger varje vecka. En verksamhet som utgår från att skapa det jämlika Huddinge och sänka trösklar för alla barn som bor i områdena.</p> <p>Under 2019 har analyser genomförts för att förstå varför det är så stora genusskillnader inom vissa av våra kärnämnen som t.ex. teater, dans och sång/musikal.</p> <p>För detta arbete har flera olika ämneslärare involverats och de har i sin tur sammanställt sin egna tankar som ett första steg. Detta arbete är dock inte klart och kommer att fortsätta under nästa år tillsammans med kulturskolans danspedagog och arbeta metodiskt med följande frågeställningar:</p> <ul style="list-style-type: none"> Beror det på orsaker i samhället i stort, eller i områden som egentligen handlar om annat än kärnverksamheten? Har vi praktiska omständigheter som ligger utanför vår verksamhet? Råder olika samhällsnormer för killar och tjejer och/eller andra grupper som kan verka begränsande eller som kan förklara skillnaderna. Vilken kunskap/t.ex. forskning har gjorts inom kulturskola som kan förklara skillnaderna? Finns det saker vi gör/omständigheter som finns i arbetsgruppen/i verksamheten som påverkar? Normer hos våra anställda/i gruppen osv? <p>Dessa viktiga frågor kommer vi återvända till under 2020.</p>					

Införa e-tjänst för Kulturskolan

Mötesplatser och kulturskolan behöver tillsammans med andra kulturaktörer synliggöra det breda utbud av fritidsaktiviteter som erbjuds i kommunen. Den nya e-tjänsten för kulturskolan, som ska effektivisera administrationen, togs fram under 2017 och testades under 2018. Andra kulturaktörer kommer att ha möjlighet att marknadsföra sina kurser på en gemensam plattform. Därmed kommer medborgarna kunna få en översikt över det totala utbudet av kulturkurser i kommunen och välja det som passar bäst.

Utvecklingsåtagande

Under 2019 införs en ny e-tjänst för kulturskolan där även andra kulturaktörer kommer att ges möjlighet att marknadsföra sina kursutbud.

Status

 Klart

Kommentar

Utvecklingsåtagandet avrapporterades som klart redan i Delårsrapport per 31 augusti.

E-tjänsten Study-Along innehållande kurskatalog och webbanmälan, infördes under vårterminen 2019. Alla barn som redan var inskrivna samt de som stod i kö fick plats – d.v.s. idag finns ingen kö till Kulturskolan.

Efter en inkörningstid med StudyAlong, har samtliga samverkanspartners erbjudits en möjlighet att synas på StudyAlong:s websida, i nuläget håller en rutin för att genomföra detta på att tas fram.

Väldimensionerade verksamheter

Tre av fyra utvecklingsåtaganden under detta nämndmål bedöms inte vara klara:

1. **Drift av utemiljöer, samordning mellan kommunen, Hufe och HUSF** - Utredningen har varit vilande efter samråd med inblandade parter inom kommunkoncernen. Arbetet kommer att fortsätta år 2020.
2. **Verksamhetsövergång från HUSF** - Detta åtagande är parkerat tills utredningen om driften av utemiljöerna (se punkten ovan) är genomförd.
3. **Flytt av Huset till Fullersta Bio** - är försenad på grund av bygglovets överklagades.

Särskilt prioriterat: Kostnadsutvecklingen för lokaler för offentligt finansierad service ska dämpas samtidigt som förskolor, skolor och äldreboenden ska byggas ut i takt med behoven.

Förvaltningen deltar vid planering av nya skolor, för att maximera samutnyttjandet av gymnastiksalarna och andra lokaler som är lämpliga för nämndens verksamhet.

Särskilt prioriterat: Kommunens lokaler ska samutnyttjas i högre utsträckning och göras tillgängliga för bokning av invånare och organisationer.

Då verksamhet Ungdoms lokaler främst används på eftermiddag och kvällstid, har aktivt samarbete sökts med andra aktörer för att samnyttja lokaler till förmån för Huddinges invånare. Ett exempel på detta att kulturhus för unga *Kultopia* samnyttjar lokalen på Sjödalsvägen med Studieförbundet vuxenskolan. Detta innebär att Studieförbundet Vuxenskolan erlägger hyra, och att då verksamheterna har kulturinriktning kan både samarbete och utveckling ske

Förvaltningen har även fört dialog med barn- och utbildningsförvaltningen och gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen om möjliga effektiviseringar genom att dela lokaler. Det kanske inte medför några direkta besparingar men man behöver inte bygga eller förhyra fler lokaler utan kan effektivare använda de som finns i beståndet.

Film har som konstform varit relativt eftersatt i kommunen och under året har förvaltningen därför investerat i teknik och filmduk i Östra grundskolan i Skogås och i Huddingeaulan för att skapa möjligheter att visa film med god bildkvalitet på flera platser i Huddinge. De nya filmlokalerna har invigts i och med kulturgarantins utbud och förvaltningen har för avsikt att i samverkan med föreningslivet hitta former för att kunna visa bio även på lov och helger framöver. Huddinge kommun har relativt få kulturlokaler varför samutnyttjande med skolorna är en förutsättning för att tillgodose barn och ungas behov och rättigheter till kulturupplevelser.

Särskilt prioriterat: Ett aktivt och strukturerat arbete för att ge fler privata aktörer möjlighet att bygga och driva offentligt finansierad verksamhet ska genomföras. Hälften av alla nya verksamheter ska byggas och drivas av en fristående aktör. Huddinge Samhällsfastigheter AB ska bygga kvalitativa lokaler till låga kostnader.

Förvaltningen har under året deltagit i planering och byggnationer, då den offentligt finansierad service har varit underdimensionerad i kommunen, bland annat en ny sporthall och ett nytt konstgräs (sjuspelsplan) är färdigställda i Glömsta för att möta en växande kommun.

Särskilt prioriterat: Under 2019 ska tydliga steg tas för att ge fristående aktörer möjlighet att vara med och utveckla våra skattefinansierade verksamheter. Huddinge kommun ska aktivt konkurranspröva sina verksamheter. Det ska också finnas en tydlig väg in i kommunen när företag eller civilsamhällets aktörer ser möjligheter att effektivisera eller kvalitetsutveckla kommunens verksamheter genom konkurransprövning.

Beslut har fattats att driften av Skogås Racketcenter ska ånyo upphandlas. Anläggningens första fem år har drivits genom samverkansavtal mellan badmintonföreningen och kommunen.

Belägningsgraden i kommunens anläggningar är mycket god. Många föreningar driver träning under timmar då de flesta av oss har avslutat dagen. Kommunen kan inte bygga anläggningar utifrån att all träning bedrivs under så kallad primetime, 17.00-20.00 och siffrorna visar att föreningarna använder de tider som inte är lockande att använda. Gymnastiksalarna är ämnade för mindre barn och de kan inte träna på sena kvällar, därav den något lägre belägningsgraden på drygt 70%.

I lokalbehovsplanen beskrivs behovet av en ny ishall ökar ytterligare inom några år med anledning av befolkningsutvecklingen. Idag är belägningsgraden i ishallarna närmare 100% och har så varit de senaste åren. Då räknas inte tiden före kl.17.00 och efter kl. 22.00 med och det bedrivs verksamhet i kommunens ishallar även utanför dessa tidsramar. Konståkningsarenan är den sport som växer näst mest i Sverige enligt Centrum för Idrottsforskning, siffrorna baseras sig på Riksidrottsförbundet och Statligt Lokalt aktivitetsstöd (LOK-stöd). Det finns ingen konståkningsarena i länet och behovet skapar grund för en framtida regional anläggning.

Förvaltningen har på uppdrag av nämnden påbörjat en utredning om ny simhall och var den ska byggas. Förvaltningen ska även undersöka och analysera olika lösningar för byggnads-, drift- och ägarformer. Kommunens simhallar är i dåligt skick och beslut om renovering eller nybyggnation behöver tas efter avslutad utredning. Huddinge har haft, och kommer att framöver ha, en befolkningsstillväxt där dagens tre simhallar inte räcker till för alla badbesök, utifrån de nyckeltal som vanligtvis används. Det innebär att när kommunen har 150 000 invånare behövs det en kapacitet för 600 000 besökare per år. Idag har kommunen en kapacitet på cirka 400 000 besökare per år i de existerande simhallarna. Föreningslivet påtalar ofta behovet av en 50-metersbassäng, då det inte finns någon i länets södra kommuner. Detta skulle förslagsvis bli en regional anläggningsfråga då detta är förknippat med en hög kostnad.

Kommunen har fyra allmänna ridskolor, alla har en kö av barn och ungdomar som önskar börja rida men som inte får plats. Behovet av fler hästar och stall är påtagligt. Under 2020 har förvaltningen ett åtagande att utreda ridsportverksamheten i kommunen.

Mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Trend	Etappmål, ranking & genomsnitt
Beläggingsgrad sporthallar (inkl. multihall)	90 %	93 %	97 %	➔ Positiv	Etappmål 2019 Behåll
<p>Beläggingsgraden i sporthallarna har ökat trots utbyggnaden av antalet hallar under de senaste tre åren. Trenden visar att behovet är stort av idrottsanläggningar i kommunen. Allt fler flyttar hit och intresset av att idrotta är stort i kommunen. Från 2019 har en åldersgrupp fått gå in tidigare i idrottshallarna.</p> <p>Den höga beläggingsgraden är dock något överraskande med tanke på att kommunen byggt flera idrottshallar under de senaste tre åren. Siffrorna visar att behovet att hallar för inomhusidrott ökar. Futsal (fotboll inomhus) bidrar även till detta. Sporten får inte fördelningstid enligt den modell övriga idrotter får utan endast lag i serie tilldelas en timme. Dock bokar futsal de tider i hallarna som andra föreningar avbokar, sena kvällar och tidiga mornar under helgerna. Detta bidrar till att fylla idrottshallarna.</p>					
Beläggingsgrad gräs- och konstgräsplaner	72 %	77 %	76 %	➔ Oförändrad	Etappmål 2019 Behåll
<p>Förvaltningen har byggt en ny konstgräsplan under 2019, vilket resulterar i totalt 8 konstgräsplaner och 1 naturgräsplan (11-spelsplaner). Stockholms fotbollsforbunds analys visar att kommunen saknar fyra elvaspelsplaner. I lokalbehovsplanen tas detta upp som ett långsiktigt mål för kommunen att uppfylla. De siffror som presenteras visar att det finns tider kvar att nyttja. En del av förklaringen är att det är tider då barn och ungdomar inte kan nyttja dem. Fotbollen har en struktur där man aldrig tränar under helgerna, till skillnad från hockey. När ett lag har bortamatch så står ytor tomma. Fördelen med detta är att det finns möjlighet för de barn och ungdomar som inte spelar fotboll i föreningsform kan nyttja ytor för spontanidrott. Kommunen har tyvärr fortfarande få ytor för spontanfotboll. Under 2020 planeras en ny konstgräsplan att anläggas, i Vreten (Skogås)</p>					
Beläggingsgrad bandybana	61 %	92 %	82 %	➔ Negativ	
<p>Beläggingsgraden för anläggningen mäts under vecka 6 för alla vintersporter. Bandyverksamheten har haft en nedåtgående trend med antalet aktiva under säsongen 2018/2019 jämfört med säsongen innan. Föreningen arbetar nu aktivt för att vända denna trend genom att samarbeta med en av de större klubbarna i närområdet.</p>					
Beläggingsgrad ishallar	96 %	99 %	99 %	➔ Oförändrad	
<p>Förvaltningen har fortsatt hög beläggingsgrad i ishallarna och ett föreningsliv som önskar mer tid på isen. Även i andra kommuner ser man en mycket hög beläggingsgrad av ishallar (Nacka 100%, Järfälla 98%), vilket visar att både ishockey och konståkning är fortsatt stora idrotter. Dialog förs med föreningarna under regelbundna ismöten för att öka nyttjandet av ishallarna under de tider då det normalt är låg nyttjandegrad.</p>					
Beläggingsgrad gymnastiksal och motionsrum	79 %	78 %	71 %	➔ Negativ	
<p>Beläggingsgraden minskar i första hand gymnastiksalarna. Det beror delvis på att förvaltningen flyttar upp en åldersgrupp tidigare till sporthallarna. Motionsrummen i de centrala delarna av Huddinge är det högt tryck då antalet medlemmar inom kampsporten ökar enligt RF.</p>					

Drift av utemiljöer, samordning mellan kommunen, Hufe och HUSF

Kommunen har i samarbete med bolagen påbörjat en utredning av hur driften för utemiljöer hanteras idag. En tydligare och effektivare samordning eftersträvas för att få bästa möjliga samhällsnytta

Utvecklingsåtagande

Tillsammans med övriga parter deltar förvaltningen i arbetet för att under 2019 ta fram ett förslag till gränsdragning och samordning avseende drift av utemiljöer.

Status

 Ej klart i år

Kommentar

En dialog kring samordning av driftlokaler för Huddinge Samhällsfastigheter AB och Huddinge Kommun påbörjas i december 2019 för att fortsätta under 2020.

Verksamhetsövergång från HUSF

Kommunens idrottsanläggningar drivs av två olika förvaltningar, dels kultur- och fritidsförvaltningen och dels HUSF. Under 2018 genomförs en genomlysning av denna uppdelning.

Utvecklingsåtagande

Under 2019 ska en verksamhetsövergång genomföras. I syfte att öka effektiviteten är förvaltningens ambition att en förvaltning ska driva samtliga idrottsanläggningar.

Status

 Ej klart i år

Kommentar

Förvaltningens ambition om att driften av idrottsanläggningarna i kommunen sköts av en part inom kommunen. Arbetet har stått stilla under 2019 och kommer att aktualiseras längre fram.

Delta i inventering av lokaler för ökad tillgänglighet och samutnyttjande

I och med befolkningsutvecklingen och bostadsbyggandet ökar behoven i kommunen av samhällsservice. För att minska kostnaderna och behovet av omfattande investeringar bör i första hand befintliga lokaler göras tillgängliga och samutnyttjas på ett mer effektivt sätt.

Utvecklingsåtagande

Inom ramen för kommunens befintliga lokalbestånd är det viktigt att identifiera flexibel användning under olika tider på dygnet och säsonger samt frigöra möjligheter för samutnyttjande genom investeringar i entréer, avgränsningar m.m.

Status

 Klart

Kommentar

Under året har förvaltningen samverkat med KSF och tillhandahållit information om förvaltningens lokalbestånd och möjligheterna att öka tillgängligheten och samutnyttjandet.

Arbetet med samutnyttjande av andra förvaltningars lokaler pågår kontinuerligt, ett lyckat exempel under året är att förvaltningen investerat i teknik och filmduk i Östra grundskolan i Skogås och i Huddingeaulan för att skapa möjligheter att visa film med god bildkvalitet på flera platser i Huddinge inom ramen för kulturgarantin. Huddinge kommun har relativt få kulturlokaler varför samutnyttjande med skolorna är en förutsättning för att tillgodose barn och ungas behov och rättigheter till kulturupplevelse.

Flytt av Huset till Fullersta Bio

Utvecklingsåtagande från VP 2018.

Flytten är försenad på grund av att HUSF:s tidsplan är försenad. Flytt kan sannolikt ske under 2019.

Utvecklingsåtagande

Förvaltningen genomför en flytt av verksamhet från Huset till Fullersta Bios gamla lokaler.

Status

 Ej klart i år

Kommentar

Fullersta bio skulle ha renoverats hösten 2019, men bygglovet överklagades och Länsstyrelsen bejakade detta. I dialog med Länsstyrelsen framkom att HUSF projektledare brustit i att involvera en antikvarie i projekteringen, och att Länsstyrelsen menade att de därmed inte följde gällande lagstiftning vad gäller att värna om kulturhistoriska värden.

Under hösten 2019 genomförde HUSF tillsammans med en antikvarie en förstudie för att utreda om det skulle vara möjligt att omdisponera de tänkta verksamhetsytorna skulle kunna vara genomförbara med funktioner intakta, och med hänsyn till de kulturvärden som finns i fastigheten. Resultatet kommer att presenteras i början av 2020.

Utbildning med hög kvalitet

För 2019 har nämnden inte haft några beslutade etappmål eller utvecklingsåtaganden knutna till målet *Utbildning med hög kvalitet* och därför görs här ingen bedömning av måluppfyllelse för målet.

Fritidsgårdarna, kulturhus för unga/Kultopia och kulturskolans verksamheter har nära koppling till lärande utifrån att informella lärprocesser sker i det dagliga arbetet. Skillnaden på aktivitetsbaserad fritidsverksamhet och skolan är att fritiden är frivillig, drivs av det egna intresset och en blir inte bedömd utifrån prestation. Det lustfyllda lärandet kompletterar det formella lärandet, bygger ungdomars självförtroende och ökar deras förmåga att möta nya utmaningar

Under 2019 har stora arbeten genomförts för att konsten och biblioteket ska vara allmänhetens arenor, med plats för såväl omvärldens som lokalsamhällets frågor, kunskapsinhämtning, bildning, upplevelser, lust och eget skapande. Här erbjuds både breda och publiktillvända program, såväl som program som erbjuder fördjupning och för sammanhanget smalare uttryck.

Det har aldrig funnits så många vuxenstuderande i Sverige som det gör just nu och stödet eleverna får gällande digital kompetens, läromedel och vägledning är ofta bristfällig. Detta märks tydligt på folkbiblioteken, där målgruppens besöksvolym, frågor och behov växer och tar allt mer resurser i anspråk. Denna utveckling har även observerats under 2019. Samtidigt saknar folkbiblioteken förutsättningar för att tillgodose målgruppens behov. Detta är en viktig fråga då det är en målgrupp som ofta har stora behov av stöd och hjälp även i övriga delar av sin vardag och då dem behöver möta de omställningar som sker på arbetsmarknaden och utvecklas i takt med de ökande krav på individen.

Förbättrade kunskapsresultat

För 2019 har nämnden inte haft några etappmål eller utvecklingsåtaganden knutna till nämndmålet Förbättrade kunskapsresultat och därför görs ingen bedömning av måluppfyllelse för målet.

Fler i jobb

God

Måluppfyllelsen för det övergripande målet *Fler i jobb* bedöms som God, där ingår bedömningen "God" av underliggande nämndmålet *Fler arbetstillfällen*.

Fler arbetstillfällen

God

Särskilt prioriterat: Prioritera insatser som leder till att fler Huddingebor får ett jobb.

Kultur- och fritidsförvaltningen erbjuder större antal ferieplatser än vad gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen kan nyttja. För 2019 är etappmålet att "öka" antalet ferieplatser, vilket är uppnått då fem fler ungdomar än förra året har fått möjligheten. Förvaltningen har en stor förståelse för hur viktigt det är för ungdomar att få erfarenhet av att arbeta.

Särskilt prioriterat: Fortsätta att utveckla kommunens företagsklimat. Näringslivsstrategin och handlingsplanen för ett bättre företagsklimat anger inriktningen i arbetet.

Kultur- och fritidsförvaltningen deltar i kommunens näringslivsgrupp och har under året genomfört aktiviteter i den av kommunens ledningsgrupp beslutade handlingsplanen för förbättrat näringslivsklimat. Bland annat har

- Dialog inletts med gymnasieverksamheten för att genom samverkan stärka entreprenörskap i skolan, evenemangsprocessens checklistor har tillgängliggjorts för att underlätta för arrangörer av evenemang att lätt att hitta den service som behövs.
- Kulturförvaltningen på Region Stockholm och förvaltningen har genom kulturlotsning hittat nya former för samarbeten med befintliga kulturella och kreativa organisationer i kommunen. Utredningen över behovet av konstnärliga produktionsplatser i Stockholms län som Region Stockholm genomförde under året, ledde för Huddinges del till en dialog med Södertörns högskola gällande möjligheterna att samverka för att skapa möjligheter för den professionella dansen att verka i Flemingsberg. Ett större grepp tas över främst Flemingsberg för att få fler konstnärliga inriktningar att etablera sig i området. Där är förvaltningens kontakter med konstskolan Idun Lovén och Stockholms Musikpedagogiska Institut viktiga för att kunna skapa

arbetstillfällena och ta vara på den kompetens och kunskap om de konstnärliga praktikerna som redan finns i området.

Mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Trend	Etappmål, ranking & genomsnitt
Antal erbjudna 100 Huddingejobb	0	0	0	➔ Oförändrad	Etappmål 2019 -
Förvaltningen har under året inte använt sig av anställningsformen 100 Huddingejobb. Förvaltningen har dock medarbetare med olika funktionsnedsättningar med ordinarie tillsvidareanställning och som har arbetsanpassning inom ordinarie arbete beroende på behov, som möjliggör en ordinarie anställning. Förvaltningen har även flera medarbetare inom sin verksamhet med trygghetsanställningar, lönebidrag och stöd till personligt biträde.					
Antal mottagna feriearbetare	35	21	26	➔ Positiv	Etappmål 2019 Öka
Antalet mottagna feriearbetare har visat på en ökning jämfört med förra året. Förvaltningen ser mycket positivt på att ta emot feriearbetare och anmälde i år 28 tillgängliga platser. Även tidigare år har förvaltningen erbjudit fler ungdomar feriearbetsplatser än vad som sedan nyttjats. Administrationen av ferieplatser sköts av gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen, som använder ett digitalt verktyg. Den digitala matchningen av de ungdomar som söker ferieplats och deras önskemål om placering, gynnar inte alltid förvaltningens feriearbetsplatser, då olika sökord ska matchas.					

God omsorg för individen

Målpuppfyllelsen för det övergripande målet *God omsorg för individen* bedöms som God, där ingår bedömningen "God" av underliggande nämndmålet *Fler upplever god hälsa*.

Huddinge kommun ska skapa förutsättningar för god hälsa på lika villkor för alla kommuninvånare. Förvaltningen strävar efter att kunna erbjuda en meningsfull fritid oberoende var i kommunen man bor. I samverkan med civilsamhället har förvaltningen under året genomfört både riktade och generella insatser och kunnat erbjuda flera avgiftsfria aktiviteter för invånare i alla åldrar.

Kommunen har en pågående dialog med Riksidrottsförbundet-SISU Stockholm om idrottens mål 2025, alla ska kunna idrotta hela livet. Detta ställer krav på kommunen att tillgodose möjligheter till fysisk aktivitet för alla. Hur man ska hantera planering och nya anläggningar utifrån den utgångspunkten är en av utmaningarna. Huddinge har goda kvalitéer för utomhusaktiviteter genom spår och leder. Dock behöver man se över andra ytor så som spontanidrottsplaner för bollsporter, ex paddel, basket samt utegym och hinderbanor.

Fler upplever god hälsa

Särskilt prioriterat: Prioritera tidiga, främjande och förebyggande insatser som leder till en bättre folkhälsa, integration och att fler kommer i arbete.

Enligt Myndigheten för delaktighet så deltar personer med intellektuell och neuropsykiatrisk funktionsnedsättning i mindre utsträckning i både kultur- och nöjeslivet och motions- och friluftslivet jämfört med befolkningen i övrigt och riskerar därigenom att ha en stillasittande fritid och en försämrad hälsa. Det finns ett stort behov av social samvaro och ett varierat utbud av fritidsaktiviteter för personer med funktionsnedsättning varför förvaltningen har haft särskilt fokus på målgruppen under året. Ett urval av aktiviteter presenteras nedan:

1. Förvaltningen deltog i det Attentionledda projektet Idrott för alla vars syfte var genom samverkan göra barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar motiverade och inkluderade i idrottsverksamhet och föreningsliv. Projektet resulterade i ett gediget utbildningspaket för föreningslivet med fokus på rutiner och struktur, bemötande och motivation. Förvaltningen deltog även i styr- och projektgrupp för den årliga "Min fritid"-mässan som denna gång genomfördes i Tyresö kommun. Mässan lockade många besökare och hade fokus på att skapa möten mellan målgruppen och föreningslivet.
2. Flera nya aktiviteter har startats för personer med särskilda behov, till exempel erbjuder nu Huddingehallen och Skogåshallen simskolor för barn i målgruppen, och dansföreningen Move har startat två dansgrupper för barn och unga i behov av särskilt stöd.

3. Förvaltningen har startat en utflyktsgrupp för unga och unga vuxna i vilken målgruppen kan ta del av det allmänna kultur- och fritidsutbudet tillsammans med fritidsstödjare.
4. Café Krut erbjuds till ungdomar med funktionsnedsättning, varje vecka - en trygg och rolig plats där ungdomar får tillgång till aktiviteter.
5. Den konstpedagogiska verksamheten på Fullersta Gård har under året i större utsträckning än tidigare och mer kontinuerligt erbjudit verksamhet för barn och vuxna med funktionsnedsättning. En liten del har också kommit med intäkter från verksamheter i andra kommuner.

Dessa insatser resulterade i att nämnden nådde etappmålet "Behåll" för måttet *Antal aktiviteter för personer med intellektuell funktionsnedsättning med stöd från kommunen*, då antalet aktiviteter utökades från 116 till 121 stycken.

Förvaltningen har även deltagit i kommunens arbete med att kartlägga och ta fram preventionspaketet, detta består av olika verktygslådor, som medarbetarna återfinner på intranätet "Insidan". Syftet är att öka kunskap hos medarbetare om olika preventionsbehov, men även att ge verktyg för att kunna möta den enskildes behov, eller hantera större grupper behov på en mer kommunövergripande nivå.

Mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Trend	Etappmål, ranking & genomsnitt
Antal aktiviteter för personer med intellektuell funktionsnedsättning med stöd från kommunen	116	116	121	 Positiv	Etappmål 2019 Behåll
Under 2019 har flera strategiska åtgärder tagits vad gäller fritid för personer med intellektuella och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Antalet aktiviteter har totalt ökat vilket går att härleda till fler engångsaktiviteter. Den största anledningen till det är den ovan beskrivna utflyktsklubbens fritidsutbud. De löpande aktiviteterna har minskat något vilket bland annat beror på att naturvandringarna har utgått.					
- varav fortlöpande aktiviteter	48	48	44	 Negativ	Etappmål 2019 -
- varav engångsaktiviteter	68	68	77	 Positiv	Etappmål 2019 -

Preventionspaketet

I Mål och budget 2019 framgår att Huddinge ska ha ett väl utvecklat preventionsarbete med syfte att minska bland annat ANDT(S)-användningen (Alkohol, Narkotika, Dopning, Tobak och Spel), förebygga våld i nära relationer, psykisk ohälsa och kriminalitet. Det samlade preventionsarbetet i Huddinge ska förverkligas genom samverkan mellan utbildningsnämnderna, socialnämnden, kultur- och fritidsnämnden samt natur- och byggnadsnämnden.

Under första halvan av 2018 har det skett en kartläggning över det arbete som bedrivs idag samt vart vi behöver stärka upp det preventiva arbetet. Under andra halvan av 2018 ska kartläggningen paketeras till ett preventionspaket där strukturer för styrning, samarbete, uppföljning och förbättring av preventionsfrågor finns fastlagda.

Utvecklingsåtagande

Förvaltningen deltar i arbetet med att säkerställa samordning och implementering av struktur för styrning, uppföljning och utveckling av preventionsfrågor utifrån resultatet av det kommungemensamma projektet som genomfördes under 2018.

Status

 Klart

Kommentar

Det förvaltningsövergripande projektet med att ta fram ett kommungemensamt preventionspaket är klart, och slutrapport har godkänts av projektets styrgrupp.

Ekosystem i balans

 God

Måluppfyllelsen för det övergripande målet *Ekosystem i balans* bedöms som God, där ingår bedömningen "God" på underliggande nämndmålet *Minska klimatpåverkan och luftföroreningar*.

All personal i Visättra ishall samt Huddinge Samhällsfastigheter AB (HUSF):s personal inbjöds att delta i energieffektiviseringsutbildning under december. Detta för att skapa kunskap och förståelse för att personalen kan påverka den totala energiförbrukningen och därför också kommunens miljömål.

Kommunen är i en expansiv fas när det gäller konstgräs. Ett konstgräs innehåller granulat som identifieras som

mikroplast. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att följa forskningen och provar nya typer av konstgräs så som generation fyra, vilket innebär att man inte använder sig av granulat.

Rådsparken har under hösten haft en miljötillsyn och enligt inspektionsrapporten behövdes delar av marken förbättras. Förvaltningen bedömde att hagen behövde få en total förbättring då djuren står i lera stora delar av året därför gjordes togs ett helhetsgrepp och hela hagen fick nytt underlag.

Förvaltningen har fått nedslag gällande vatten som rinner från hagar så kallad lakvatten. Detta medför att kvävehaltigt vatten kommer till kommunens insjöar. På Gladö stall ska åtgärder genomföras men förvaltningen inväntar för närvarande arbete som miljö- och bygglovsförvaltningen ska genomföra precis intill förvaltningens egna grävarbeten. Gömmargårdens stall har samma problem plus att man har haft läckage från gödselhanteringen, åtgärder är beställda från HUSF och planeras att genomföras 2020.

Förvaltningen genomförde i maj sin årliga miljödag för miljöombuden. Där bjöds deltagarna på en föreläsning om gifter i miljön av den delregionala miljösamordnaren. Övriga programpunkter var plastens kretslopp, hållbar upphandling, en workshop om användandet av miljöprogrammets checklista samt förutsättningarna för kommunens miljöarbete så som det beskrivs i Mål och budget och i verksamhetsplanen. Miljödagen är en samverkan med socialförvaltningen och har även som syfte att inspirera miljöombuden genom utbyte av erfarenheter och tips mellan ombud från de olika verksamheterna.

Samtliga enheter inom Ungdom har säkerställt att merparten av matvaror är ekologiska, att konstmaterial och annat verksamhetsmaterial är miljöcertifierade och att all belysning har lågenergilampor. I så stor utsträckning som möjligt undviks att skriva ut digitala dokument.

Övriga insatser för miljön som förvaltningen har gjort under året:

- I den mån det är möjligt återanvänds slitna möbler istället för att köpa nytt.
- Tjänsteresor följer kommunens riktlinjer för att minska bilåkande och därmed utsläpp.
- Förvaltningen har köpt in el-cyklar till kontoret för att minska bil- och bussåkande kortare sträckor mellan verksamheter och kontor.

Minska klimatpåverkan och luftföroreningar

Särskilt prioriterat 2019: Energianvändningen i de lokaler som kommunen använder ska minska. Genom ökad kunskap, incitament, en tydlig energiredovisning och satsningar på ny teknik ska energieffektiviseringen fortsätta.

Mätningen av energianvändningen i sporthallarna har genomförts även under 2019. Under året har medarbetare i sporthallarna utbildats i hur de kan minska energianvändningen. Detta ska leda till att rätt effektivitetsåtgärder för minskad energianvändning vidtas. Förvaltningen har även fortsatt sitt arbete med att skapa medvetenhet genom att utbilda alla medarbetare gällande klimatpåverkan och energianvändning.

Särskilt prioriterat 2019: Användningen av papper och trycksaker ska minskas genom att i större utsträckning nyttja digitala verktyg.

En handlingsplan för att minska pappersanvändningen finns framtagen men är inte beslutad. Planen kommer att beslutas i början av 2020. Syftet med planen är att skapa förutsättningar för att kunna följa upp pappersförbrukningen för att kunna vidta åtgärder för att minska användningen.

Användningen av trycksaker har minskat något år 2019 jämfört med år 2018.

För tre av de fyra anläggningar där energiförbrukningen årligen följs upp observeras en minskning. Energiförbrukningen för 2018 påverkades i stor del av en ovanligt varm sommar, vilket 2019 inte hade. Energiförbrukning i idrottsanläggningar står ofta i proportion till nyttjandet, och generellt sett har antalet besökare ökat under året i samtliga anläggningar, i Fleminghallen har betydligt mer verksamhet bedrivits under året än under 2018.

Mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Trend	Etappmål, ranking & genomsnitt
Energianvändningen i kultur- och fritidsförvaltningens lokaler (kWh), Skogås Racketcenter	220 275	251 620	247 819	Positiv	Etappmål 2019 Minska

Mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Trend	Etappmål, ranking & genomsnitt
Sommaren 2019 var svalare än sommaren 2018 vilket medförde en lägre belastning på fläktsystem. Under 2019 har däremot antalet besökare ökat vilket medfört högre belastning på anläggningen som helhet och detta har gjort att energiförbrukningen endast minskat marginellt.					
Energianvändningen i kultur- och fritidsförvaltningens lokaler (kWh), Storängshallen	537 582	514 270	504 395	↗ Positiv	Etappmål 2019 Minska
Energianvändningen i kultur- och fritidsförvaltningens lokaler (kWh), Fleminghallen		181 368	241 227	↘ Negativ	Etappmål 2019 -
Under året har förvaltningen planerat för en flytt av bibliotek- och ungdomsverksamhet från Flemingsberg samt ungdomsverksamhet från Visättra till Fleminghallen. I samband med det har ett antal hyresgäst Anpassningar genomförts i huset vilket har resulterat i ökad elförbrukning.					
Energianvändningen i kultur- och fritidsförvaltningens lokaler (kWh), Stuvstahallen		222 292	208 727	↗ Positiv	Etappmål 2019 -
En minskning av elförbrukningen kan delvis förklaras med att sommaren 2018 var varmare än sommaren 2019 vilket innebar en lägre belastning på fläktsystemen.					

Stuvstahallen och Fleminghallen tillkom under 2017, därav inget utfall för 2017.

Informationsinsats för personal samt se över tidsstyrning av ventilation

Utvecklingsåtagande från VP 2018.

Utbildningsinsatsen för personalen kommer att genomföras under 2019 på grund av svårigheter att hitta rätt kompetens. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med energieffektivisering.

Utvecklingsåtagande

Förvaltningen ska genomföra en informationsinsats för personalen samt se över tidsstyrning av ventilation i anläggningar och samråda med Hüge.

Status

✓ Klart

Kommentar

Utbildningsinsats för berörd personal genomfördes under december månad 2019. Utbildningen syftar till att spara energi i anläggningen och på så sätt minska klimatpåverkan.

Systematisk kvalitetsutveckling

☺ God

Måloppfyllelsen på det strategiska målet *Systematisk kvalitetsutveckling* bedöms som God, baserat på måloppfyllelsen "God" av alla tre underliggande nämndmål.

Förvaltningens arbete med detta övergripande mål sker inom ramen för basuppdraget genom bland annat regelbundna uppföljningar på mål, avtalsuppföljningar, uppföljning av verksamhet, brukarenkäter, undersökningar och sammanställningar av nyckeltal etcetera. Utöver detta följs även kraven på ledningssystem genom exempelvis uppföljningar av risker, egenkontroller, synpunkter och klagomål.

Systematiskt planera, följa upp och förbättra

☺ God

Särskilt prioriterat 2019: Genomlysningen av kommunens verksamheter som påbörjades 2018 ska fortsätta och bidra till insatser för en mer kostnadseffektiv verksamhet med fortsatt hög kvalitet. Samordningen mellan kommunens verksamheter ska fortsätta.

Förvaltningen har under hösten avrapporterat till nämnden den genomlysning av verksamheterna som gjorts inom nämndens områden under 2019. Genomlysningen resulterade i identifiering av vad som görs inom kärnuppdraget som det är formulerat i aktuella styrdokument, vad som görs delvis inom. samt utanför kärnuppdraget. Arbetet med att ta fram konkreta åtgärder utifrån de framtagna rekommendationerna kommer att fortsätta under 2020.

Särskilt prioriterat 2019:

- Innovativa arbetsmetoder som leder till ökad kvalitet för invånare, företagare samt brukare och minskar kostnaderna för kommunen ska tas tillvara och implementeras.
- Kostnaderna ska tydligare kopplas till verksamheterna så rätt prioriteringar görs. Konsekvensbeskrivningar kring vad nya digitaliseringslösningar leder till förkostnader/besparingar ska finnas.
- Kommunen ska utveckla arbetet med att jämföra sig med andra kommuner för att hitta goda exempel på hur man kan arbeta effektivare.

Förvaltningen jobbar kontinuerligt med att se över såväl kostnader som intäkter. Under 2019 har avdelningen påbörjat en del förbättringsarbeten som gett en del resultat redan i år men den stora utväxlingen kommer att ske under 2020. Urplock av påbörjade/planerade aktiviteter för 2019/2020:

1. Inventering och diarieföring av alla avtal, med automatisk påminnelse till ansvarig inför avtalsavslut.
2. Upphandling av en ny boknings- och bidragstjänst, som ska underlätta för allmänheten att boka lokaler och anläggningar inom kultur och fritid, hitta och söka bidrag.
3. Jämföra verksamheter med andra kommuner - ett utvecklingsåtagande som under arbetets gång bedömdes vara så omfattande att projektet har delats upp i två delar, där två av nämndens verksamheter varit under luppen under året.

Jämföra verksamheter med andra kommuner

Vid mätningar i aktivt ledarskap redovisas att kommunen behöver förbättra målkvaliteten. Ledarskapet har stor betydelse för verksamhetens kvalitet. Som ett led i att utveckla målkvaliteten behöver innovativa arbetsmetoder som leder till ökad kvalitet för invånare, företagare samt brukare och samtidigt minskar kostnaderna för kommunen tas till vara och implementeras. Kommunen ska utveckla arbetet med att jämföra sig med andra kommuner för att hitta goda exempel på mer effektiva arbetssätt.

Utvecklingsåtagande

Under 2019 ska förvaltningen identifiera en eller flera verksamheter som ska jämföras med en eller två andra goda "exempelkommuner". Arbetet ska resultera i erfarenhetsutbyte.

Status

 Ej klart i år

Kommentar

Utvecklingsåtagandet är delvis klart. Då omfattningen på utvecklingsåtagandet har varit stort har det delats upp i två delar. Den andra delen kommer att genomföras under 2020.

Del 1 År 2019: Verksamheterna bibliotek och idrott och anläggning ska jämföras med tre valda kommuner, och relevanta nyckeltal ska identifieras och utfall för de senaste åren ska analyseras.

Del 2 År 2020: Verksamhet ungdom och kulturstrategiska enheten ska jämföras med tre valda kommuner, och relevanta nyckeltal ska identifieras och utfall för de senaste åren ska analyseras.

Under 2019 har en kartläggning genomförts av nyckeltal som redovisats i kommunernas verksamhetsberättelser för de senaste åren, nyckeltal tillgängliga i publika kostnadsfria databaser, samt resonemang har gjorts kring övriga intressanta nyckeltal. Selektion gjordes därefter vilka av de inventerade nyckeltalen som kändes relevanta att granska vidare. Nyckeltalen definierades och efterfrågan om utfall för år 2015 t.o.m. 2018 skickades till de tre utvalda jämförelsekommunerna Helsingborg, Järfälla och Nacka.

För att försöka säkerställa att kommunerna definierar nyckeltalet och dess innehåll på samma sätt så genomfördes intervjuer med de närliggande kommunerna Nacka och Järfälla under hösten där kompletterande frågor ställdes. Analys av nyckeltalen pågår för närvarande med bedömning om nyckeltalet är relevant, om data är lättillgängligt, och se om det finns skillnader mellan kommunernas utfall. En tolkning görs och slutsatsen ligger till grund för framtida åtgärder för att höja kvalitet och/eller minska kostnader.

Utvecklingsåtagandets första del kommer att under våren 2020 resultera i en rapport med en sammanställning av rekommenderade nyckeltal för vidare uppföljning inom bibliotek och idrott och anläggning. Arbetet ska även resultera i erfarenhetsutbyte och ta lärdom av goda exempel på mer kostnadseffektiva arbetssätt.

Ökad processorientering

 God

Förvaltningen har medverkat i den första delen av det kommungemensamma projektet, HuddKLASSA, som leds av kommunstyrelsens förvaltning. Projektet startade hösten 2018 med målet att ta fram processgrupper och processer inom verksamhetstyperna övergripande kommunal ledning och kommunalt verksamhetsstöd, med utgångspunkt i Sveriges Kommuner och Regioners (tidigare SKL) KLASSA. Projektet kommer under 2020 att slutföras med upprättande av register för kommunens kärnverksamheter.

God användning av digitaliseringens möjligheter

2019 infördes StudyAlong, en e-tjänst som förenklar anmälningsförfarande till Kulturskolans kurser, där invånarna kan välja område, instrument och veckodag utifrån önskemål, i mån av plats. Genom e-tjänsten har den kö som tidigare funnits helt arbetats bort.

Under året har anmälan av delegationsbeslut till nämnden digitaliserats. Inför varje nämndsammanträde kan nämndledamöterna ta del av anmälda delegationsbeslut tillsammans med övriga handlingar i Meetings. Tidigare skickades en pärm, med delegationsbeslut, runt bland ledamöterna under sammanträdet.

Förvaltningen har i ett kommungemensamt projekt infört ett digitalt verktyg för planering och uppföljning; Stratsys/DigiPUFF. Verktöget har som mål att bland annat möjliggöra bättre analyser, tydliggöra den röda tråden i målstyrningen och skapa enhetlighet. Införandet omfattade flera utbildningsinsatser med förvaltningens chefer samt övriga rapporteringsansvariga i samband med uppföljningsarbetet till delår 1- och 2-rapporteringarna, arbetet med verksamhetsplan 2020 och verksamhetsberättelsen.

Under året har förvaltningen genomfört en organisationsförändring av IT-funktionen, där en av de två tjänsterna som IT-samordnare har ersatts av en tjänst som digitaliseringsstrateg. Detta för att ytterligare förbättra förvaltningens arbete med utveckling av digitala processer och tjänster, som ger största möjliga nytta både för besökare, kommuninvånare och företag. Rekrytering och tillsättning av tjänsten kommer att ske under våren 2020.

Mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Trend	Etappmål, ranking & genomsnitt
Antal besök i det digitala biblioteket	300 723	299 741	298 397	→	Etappmål 2019 Öka
Då den allmänhet som lånar e-medier ej längre behöver använda det digitala biblioteket för ändamålet, utan kan gå direkt till den app som erbjuds, så ser verksamheten det som oerhört positivt att det digitala biblioteket fortsätter locka så många besök till den service och det utbud som erbjuds där.					
- varav unika besök	124 444	131 797	131 905	→	Etappmål 2019 -
Då den allmänhet som lånar e-medier ej längre behöver använda det digitala biblioteket för ändamålet, utan kan gå direkt till den app som erbjuds, så ser verksamheten det som oerhört positivt att det digitala biblioteket fortsätter locka så många besök till den service och det utbud som erbjuds där.					

Mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Trend	Etappmål, ranking & genomsnitt
E-blomlådan område kulturintresserade, fritidsutövare och besökare, självskattning tregradig skala	2,8	2,9	-		Etappmål 2019 -
E-Blomlådan är ett självvärderingsverktyg av digital service och verksamhetsutveckling i kommunen. Med hjälp av e-Blomlådan kan kommunen identifiera sina förbättringsområden och skapa ett underlag för lokala prioriteringar. Kommunens IT- och kommunikationsavdelningen har gjort bedömningen att E-blomlådan är ett inaktuellt verktyg då det tar mycket lång tid att genomföra självvärdering utan någon större nytta utav resultatet. Därför genomfördes inte arbetet för 2019 och kommer inte heller genomföras framöver.					

Attraktiv arbetsgivare

Måloppfyllelsen för det strategiska målet *Attraktiv arbetsgivare* bedöms som God, med bedömningen God på alla tre underliggande nämndmål.

Nämnden visar fortsatt goda resultat med både lägre personalomsättning och förbättrade resultat från medarbetarundersökningen än tidigare år. Alla utvecklingsåtaganden är genomförda enligt plan.

Kultur- och fritidsförvaltningen följer Huddinge kommuns personalpolitik som syftar till att säkerställa personalförsörjningen i syfte att uppnå kommunens vision och mål. Huddinge kommun ska som arbetsgivare

attrahera och behålla engagerade, kompetenta och professionella medarbetare och chefer. Kultur- och fritidsförvaltningen har inga bristyrken och antal medarbetare är stabil.

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön		Omotiverade skillnader?
Antal anställda	Utfall 12- 2019 187 Utfall 12- 2018 183 Utfall 12- 2017 189		Kvinnor 12- 2019 110 Kvinnor 12- 2018 106 Kvinnor 12- 2017 116 Män 12- 2019 77 Män 12- 2018 77 Män 12- 2017 73		Nej
Kultur- och fritidsförvaltningen har ca 187 medarbetare. Antalet medarbetare på kultur- och fritidsförvaltningen är i stort sett oförändrat jämfört med tidigare år. Förändringarna under året/åren kan förklaras med uppkomna vakanser eller tillfälliga visstidsanställningar.					
Antal anställda chefer	Utfall 12- 2019 20 Utfall 12- 2018 18 Utfall 12- 2017 18		Kvinnor 12- 2019 13 Kvinnor 12- 2018 10 Kvinnor 12- 2017 13 Män 12- 2019 7 Män 12- 2018 8 Män 12- 2017 5		Nej
Kultur- och fritidsförvaltningen har totalt 20 chefer. Antalet chefer på kultur- och fritidsförvaltningen är oförändrat i antal tjänster, men med en skillnad på 2-3 chefer under året och tidigare år, som kan förklaras med olika tjänstledigheter och att personal gått dubbelt vid tillträde av tjänst/överlämning.					
Personalomsättning (exklusive intern rörlighet) ack	Utfall 12- 2019 8,5 % Utfall 12- 2018 12,5 % Utfall 12- 2017 13,7 %				
Personalomsättningen mäter andelen tillsvidareanställda som slutar sin anställning i kommunen (exklusive intern rörlighet). Personalomsättningen har minskat från tidigare år, vilket torde vara ett tecken på att den organisationsförändring som gjordes under 2018 nu funnit sin form.					

Aktivt medarbetarskap

 God

Den årliga medarbetarundersökningen visar att förvaltningens medarbetare upplever både ett bättre medarbetarskap och är mer engagerade än 2018, där särskilt männen har svarat att de har en högre nivå av engagemang och motivation i arbetet, en ökning på 7 procentenheter.

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön		Omotiverade skillnader?
Medarbetarprofil (medarbetarskap, delaktighet, socialt klimat och lärande i arbetet)	Utfall 2019 index 78,1 Utfall 2018 index 75,2 Utfall 2017 index 79,7 Trend för totalresultat Positiv	Etappmål 2019 index 75	Kvinnor 2019 index 78,8 Kvinnor 2018 index 79,2 Kvinnor 2017 index 80,9 Män 2019 index 77,1 Män 2018 index 75,7 Män 2017 index 78,5		Nej

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön		Omotiverade skillnader?
Medarbetarundersökningen genomförs årligen under första kvartalet. Förvaltningens värde för 2019 ligger över det riktvärde som mätmodellen anger (75) och har ett förbättrat resultat jämfört med förra året. Måttet mäter medarbetarnas uppfattning av sitt eget ansvar, inflytande, lärande och välmående på arbetsplatsen. Det är ett index av förbättringsområdena delaktighet, socialt klimat, lärande i arbetet och medarbetarskap. Männens resultat visar att de inte upplever den arbetsrelaterade utmattningen och arbetstakten lika belastande som kvinnorna. De anger även ett högre värde på sin bedömning av den egna medarbetarkraften än sina kvinnliga kollegor.					
Hållbart medarbetarengagemang (HME) - Motivation	Utfall 2019 index 80 Utfall 2018 index 74 Utfall 2017 index 75 Trend för totalresultat Positiv	Etappmål 2019 > Länssnitt	Kvinnor 2019 index 80 Kvinnor 2018 index 76 Kvinnor 2017 index 77	Män 2019 index 79 Män 2018 index 72 Män 2017 index 71	Nej
Motivationsmåttet HME-Motivation är framtaget av Sveriges Kommuner och Regioner och mäter nivån på medarbetarnas engagemang och baserar sig på tre frågor om motivation för arbetet i den årliga medarbetarenkäten. Syftet med HME är att göra en jämförelse med länet, där föregående års länssnitt är målet. Förvaltningens resultat är förbättrat jämfört med tidigare år och ligger nu i paritet med länsgenomsnittet för 2018 (79).					

Förvaltningsgemensam introduktion av nyanställda.

Utvecklingsåtagande från VP 2018.

Arbete med att ta fram en rutin har påbörjats och kommer att slutföras i början av 2019.

Utvecklingsåtagande

Ta fram rutiner för en förvaltningsgemensam introduktion av nyanställda.

Status

 Klart

Kommentar

En förvaltningsgemensam introduktion för medarbetare och för chefer är framtagen. Materialet kommer att implementeras under 2020. Då det är ett levande informationsverktyg, kommer det sannolikt kompletteras och revideras under de kommande åren, då ny information tillkommer som behöver ges till nya medarbetare.

Rutiner för informationsspridning av interna utbildningar, workshoppar och seminarier i kompetensutvecklingssyfte.

Utvecklingsåtagande från VP 2018.

Arbete med att ta fram en rutin för informationsspridning av interna utbildningar, workshoppar och seminarier i kompetenssyfte har påbörjats och kommer att slutföras under våren 2019. Vissa åtgärder har dock genomförts under 2018.

Utvecklingsåtagande

Ta fram rutiner för informationsspridning av interna utbildningar, workshoppar och seminarier i kompetensutvecklingssyfte.

Status

 Klart

Kommentar

Rutin är framtagen för informationsspridning av interna utbildningar, samt workshops och seminarier har genomförts i kompetenshøjningssyfte där kommunikatörer, verksamhetschefer och HR samverkat.

Aktivt ledarskap

 God

Särskilt prioriterat: Kommunen ska ha bra chefer eftersom ledarskapet har stor betydelse för medarbetarnas arbetsmiljö och verksamhetens kvalitet.

För att stärka cheferna i det transformerande ledarskapet har förvaltningen fortsatt även under 2019 att erbjuda utbildningsinsatser med hjälp av extern konsult, samt alla nya ordinarie chefer har deltagit på kommunens interna chefsutbildningar.

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön		Omotiverade skillnader?
Ledarskapsprofil (ledarskap, återkoppling, effektivitet och målkvalitet)	Utfall 2019 index 67,7 Utfall 2018 index 67 Utfall 2017 index 68,1 Trend för totalresultat Positiv	Etappmål 2019 index 68	Kvinnor 2019 index 66,8 Kvinnor 2018 index 65 Kvinnor 2017 index 67,2 Män 2019 index 68,2 Män 2018 index 69,1 Män 2017 index 69		Nej
<p>Ledarskapsprofilen ger en bild av hur medarbetarna uppfattar sin närmaste chef och ledarskap och hur väl arbetsplatsen fungerar vad gäller exempelvis resursanvändning och målarbete. Ledarskap är att nå resultat och få andra med sig i arbetet. Ledarskapet ska på ett tydligt och engagerande sätt skapa förståelse för uppdraget.</p> <p>Utfallet för målkvaliteten ligger fortfarande väldigt lågt. Utbildningsinsatser har gjorts på olika nivåer med syfte att bryta ned och tydliggöra förvaltningens och verksamheternas mål samt koppla dessa till medarbetarens egna mål. Någon skillnad mellan män och kvinnors svar finns inte i mätningen.</p> <p>Resultat för förvaltningen ligger något under etappmålet och under kommunens samlade resultat på 71,2.</p>					
Hållbart medarbetarengagemang (HME) - Ledarskap	Utfall 2019 index 78 Utfall 2018 index 74 Utfall 2017 index 78 Trend för totalresultat Positiv	Etappmål 2019 > Länsnitt	Kvinnor 2019 index 78 Kvinnor 2018 index 74 Kvinnor 2017 index 80 Män 2019 index 79 Män 2018 index 73 Män 2017 index 75		Nej
<p>HME-ledarskap är framtaget av Sveriges kommuner och Regioner och mäter chefernas förmåga att ta tillvara och skapa engagemang. Förvaltningens resultat har ett värde som möter länsgenomsnittet för 2018 (78) och är en förbättring från föregående år. Kultur- och fritidsförvaltningen har arbetat med det transformerande ledarskapet samt tagit hjälp av externa konsulter.</p>					

Fortsätta chefs- och ledarskapsutveckling

Huddinge kommun arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare både för rekrytering av ny personal men också för att behålla de som redan arbetar i kommunen. Resultatet i den senaste medarbetarundersökningen gällande chef- och ledarskap visade på sjunkande siffror.

Utvecklingsåtagande

Förvaltningen ska fortsätta delta i det kommunövergripande arbetet med attraktiv arbetsgivare samt det chefsutvecklingsprogram som kommunen erbjuder. Kommunens systematiska arbetsmiljöarbete ska efterlevas genom att samtliga chefer ska vara certifierade i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Utifrån resultatet från den årliga medarbetarenkäten har en riktad insats startats upp med fokus på utveckling av chefs- och ledarskap på förvaltningen. Insatsen riktar sig till alla chefer inom förvaltningen och den kommer att fortsätta under början av 2019.

Status

 Klart

Kommentar

Alla ordinarie chefer har medverkat på samtliga obligatoriska utbildningar som Huddinge kommun erbjuder sina chefer.

Samtliga ordinarie chefer är certifierade i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Handlingsplaner utifrån resultatet från medarbetarenkäten är genomförda på samtliga enheter.

Goda förutsättningar

 Mycket god

Förvaltningen har inga stora bristyrkesgrupper som kräver speciella insatser. Medarbetarna ska uppleva förvaltningen som en attraktiv arbetsgivare för att behålla och utveckla den befintliga personalen

Förvaltningen bedriver ett aktivt och systematiskt rehabiliteringsarbete för att öka frisknärvaron och minska sjukfrånvaron hos medarbetarna, vilket har givit ett väldigt gott resultat.

Lönebildningsprocessen har under 2019 integrerats i ekonomistyrningen.

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön		Omotiverade skillnader?
Sjukfrånvaro (total)	Utfall 11- 2019 4,9 % Utfall 11- 2018 4,9 % Utfall 11- 2017 5,1 % Trend för totalresultat Oförändrad	Etappmål 2019 Behåll	Kvinnor 11- 2019 6,3 % Kvinnor 11- 2018 5,7 % Kvinnor 11- 2017 5 %	Män 11- 2019 3 % Män 11- 2018 3,8 % Män 11- 2017 5,2 %	Nej
Uppgifterna om sjukfrånvaro visar ett genomsnitt av de 12 senaste månaderna till och med november 2019. Det kommunövergripande målet för 2019 är att sjukfrånvaron ska understiga 7 %. Förvaltningen har bedrivit ett aktivt och systematiskt rehabiliteringsarbete med tidiga insatser för att få tillbaka sjukskrivna i arbete. Arbetet har skett med stöd av enhetschef och HR-ansvarig. Kultur- och fritidsförvaltningens totala sjukfrånvaro ligger oförändrat väldigt lågt. Skillnaden mellan män och kvinnor sjukfrånvaro kan förklaras med att det finns skillnader i fördelningen mellan kön i relation till antal anställda.					
Korttidssjukfrånvaro (1-14 dagar)	Utfall 11- 2019 1,9 % Utfall 11- 2018 2 % Utfall 11- 2017 1,9 % Trend för totalresultat Positiv	Etappmål 2019 Behåll	Kvinnor 11- 2019 2 % Kvinnor 11- 2018 1,8 % Kvinnor 11- 2017 2 %	Män 11- 2019 1,8 % Män 11- 2018 2,1 % Män 11- 2017 1,9 %	Nej
Uppgifterna om den korta sjukfrånvaron (0-14 dagar) är ett genomsnitt av de senaste månaderna till och med november 2019. Nämnden fokuserar på att arbeta strukturerat och följa upp återkommande korta sjukfrånvaron för att öka frisknärvaron. Detta sker genom systematiska uppföljningar mellan HR ansvarig och verksamheterna för att säkerställa att rätt insatser sätts in i rätt tid. Den korta sjukfrånvaron är i det närmaste oförändrad och inga skillnader finns mellan män och kvinnor.					
Långtidssjukfrånvaro (över 180 dagar)	Utfall 11- 2019 2,2 % Utfall 11- 2018 2,1 % Utfall 11- 2017 2,4 % Trend för totalresultat Oförändrad	Etappmål 2019 Minska	Kvinnor 11- 2019 3,5 % Kvinnor 11- 2018 3 % Kvinnor 11- 2017 2,2 %	Män 11- 2019 0,3 % Män 11- 2018 1 % Män 11- 2017 2,7 %	Nej
Uppgifterna om sjukfrånvaro över 180 dagar är ett genomsnitt av de 12 senaste månaderna till och med november 2019. Kultur- och fritidsförvaltningens långa sjukfrånvaro är stabil och oförändrad. Observera att en persons långtidssjukfrånvaro eller tillfrisknande efter en långtidssjukfrånvaro, kan ge stor variation i procentenheter när antalet anställda är relativt få. Utvecklingen av sjukfrånvaron följs upp kontinuerligt av HR ansvarig tillsammans med enhetschef, så att eventuella förändringar uppmärksammas. Månatliga uppföljningar av långtidssjukfrånvaron över 180 dagar redovisas till Kommunstyrelsen.					

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön		Omotiverade skillnader?
Prestationsnivå (sammanvägda resultatet av medarbetarenkäten och mäter medarbetarnas förutsättningar för att prestera och må bra)	Utfall 2019 index 70 Utfall 2018 index 68 Utfall 2017 index 70,7 Trend för totalresultat Positiv	Etappmål 2019 index 70	Kvinnor 2019 index 69,4 Kvinnor 2018 index 67,1 Kvinnor 2017 index 70,4	Män 2019 index 70,2 Män 2018 index 69 Män 2017 index 71,1	Nej
Prestationsnivån är det sammanvägda resultatet av medarbetarenkäten och mäter medarbetarnas förutsättningar för att prestera och må bra. Värdet ligger något under med kommunens samlade resultat (72,4), men möter årets etappmål på 70 och har ökat sedan 2018, då motsvarande värde var 68.					

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön		Omotiverade skillnader?
Hållbart medarbetarengagemang (HME - organisationens och chefers förmåga att skapa, tillvarata och upprätthålla ett stort medarbetarengagemang) - Totalt	Utfall 2019 index 80 Utfall 2018 index 74 Utfall 2017 index 75 Trend för totalresultat Positiv	Etappmål 2019 > Länssnitt	Kvinnor 2019 index 80 Kvinnor 2018 index 74 Kvinnor 2017 index 77	Män 2019 index 79 Män 2018 index 72 Män 2017 index 73	Nej
HME Totalt mäter organisationens och dess chefers förmåga att skapa, tillvarata och upprätthålla ett stort medarbetarengagemang. Måttet är en sammanvägning av samtliga nio frågor om HME. Syftet med HME är att göra en jämförelse med länet, där föregående års länssnitt är målet. Måttet hämtas från den årliga medarbetarenkäten. Förvaltningen har ett resultat som ligger något över länsgenomsnittet som är 79. Utfallet är bättre än tidigare år, både sett till totalen och kvinnor respektive män. Kultur- och fritidsförvaltningen har anlitat externa konsulter som genom olika utbildningsinsatser och föreläsningar arbeta med de arbetsplatser som hade låga resultatet inom medarbetarengagemang, vilket givit ett bättre utfall från föregående år.					

Kommungemensamt utvecklingsåtagande: Aktiv och systematisk rehabilitering samt utökad uppföljning

Sjukfrånvaron har ökat i hela riket mellan åren 2011–2016. Under 2017 minskade sjukfrånvaron i riket och länet. Huddinge kommun har haft en hög sjukfrånvaro under lång tid. För helåret 2017 hade Huddinge den högsta totala sjukfrånvaron i Stockholms län. En hög sjukfrånvaro kan leda till försämrad kvalitet för verksamheterna, en hög andel vikarier och i längden en försämrad arbetsmiljö och ökade kostnader.

Utvecklingsåtagande

Förvaltningen ska fortsätta att delta i det kommundemensamma arbetet med systematisk och aktiv rehabilitering. Förvaltningen ska också följa upp alla intervall i sjukfrånvaron och åtgärder ska sättas in på enhetsnivå. HR-ansvarig ska rapportera sjukfrånvarotalen till förvaltningsledningsgruppen var tredje månad.

Status

Klart

Kommentar

Arbetet med Aktivt och systematisk rehabilitering samt utökad uppföljning fortsätter som planerat. Månatliga uppföljningar görs där chef erbjuds stöd i både det operativa arbetet och det strategiska rehabiliteringsarbetet.

Kommungemensamt utvecklingsåtagande: Förstärka lönebildningsprocessen och helt integrera med ekonomistyrningen

Under 2017 och 2018 har ett projekt pågått för att ta fram nya löneanvisningar och samtalsmallar med utgångspunkt i personalpolicyn från 2016. Utbildning inom lönesättning till alla chefer har genomförts och nya lönekriterier har förankrats under 2018. Kommunens löneprocess behöver förtydligas och helt integreras med ekonomistyrningen.

Utvecklingsåtagande

Prioriteringar ska göras sett till budgetläge, kompetensförsörjningsbehov och löneläge samt eventuella effektiviseringsbehov utifrån lönekomensation. Former för prioriteringar och uppföljning av löneutfall samt underlag gällande finansiering av lönesatningar ska tas fram. Aktiva åtgärder ska vidtas för att motverka löneglidning. Lönen ska vara differentierad och individuell. Den ska avspegla befattning, ansvar, kompetens samt uppnådda mål och resultat.

Status

Klart

Kommentar

Kultur- och fritidsförvaltningen har gjort justeringar och anpassningar i mallar och underlag som krävts för att förstärka lönebildningsprocessen och integreras med ekonomistyrningen. Kultur- och fritidsnämndens budget 2020 baserades nu på exakta löneberäkningar per person, det vill säga den faktiska lönekostnaden.

Sund ekonomi

Mycket god

Måluppfyllelsen för det strategiska målet *Sund ekonomi* bedöms som Mycket god. Måluppfyllelsen för nämndmålen *Budgethållning* och *Långsiktig balans* bedöms som God mot bakgrund av att årets resultat är ett nollresultat och att det balanserade resultatet är 6,9 mnkr.

Budgethållning

God

Ekonomistyrningsprinciperna är tydliga i att nämnderna har ansvar och befogenheter att fatta nödvändiga beslut för att hålla budget. Stor vikt har lagts vid regelbunden ekonomisk rapportering och vid kommunstyrelsens ansvar att föreslå åtgärder för det fall att nämnderna brister i sitt ansvar. Nämnden följer de ekonomistyrningsprinciper som kommunfullmäktige har beslutat om i Mål och budget 2019. Reglerna syftar till att skapa effektivitet i ekonomisk planering och uppföljning samt i det samlade resursutnyttjandet.

Nämndens ekonomistyrning hanteras enligt följande:

- Förvaltningens verksamheter är uppdelade i enheter där verksamhetschefer har att fördela resurserna och ansvara för att verksamheten bedrivs inom den ram som nämnden anvisat.
- Vid konflikt mellan mål och medel är det medel som styr.
- Genomföra regelbunden ekonomisk uppföljning bland annat med hjälp av lednings- och informationssystemet LIS.
- Med hjälp av budget- och uppföljningssystemet IBP genomförs en fördjupad ekonomidialog i samband med boksluten.
- Vid månadsuppföljningen samt vid delårsrapporterna ska förvaltningen redovisa åtgärder vid obalanser. En fördjupad uppföljning med förslag till eventuella åtgärder ska beslutas av nämnden.

I kultur- och fritidsförvaltningen ingår verksamheterna Bibliotek och konst, Ungdom och Idrott och anläggning samt kulturstrategiska enheten och stabs- och utvecklingsenheten. Respektive chef ansvarar för sin verksamhet eller enhet och att den bedrivs inom anvisad budgetram.

Mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Trend	Etappmål, ranking & genomsnitt
Budgethållning, resultat	-3,4 mnkr	2,3 mnkr	0,0 mnkr	➔ Oförändrad	Etappmål 2019 0
Förvaltningen anser att trenden är oförändrad då resultatet är ett nollresultat (+19 tkr).					

Under året har nämnden äskat för tillkommande 0,4 mnkr för hyra för Glömstahallen, 0,3 mnkr för hyra för ridstallen i Gladö och Gömmargården. Nämnden erhöll utökad ram för Glömstahallen, medan ridstallen har beskostats inom befintlig ram och budget.

Långsiktig balans

Mycket god

Särskilt prioriterat: Kommunen ska årligen nå ett resultat om 2 % för att klara den långsiktiga finansieringen och skapa förutsättningar för en sund ekonomi även framöver och möjliggöra för ett lägre skatteuttag på sikt.

Eftersom kultur- och fritidsförvaltningen nått ett nollresultat så har förvaltningen skapat förutsättningar för en sund ekonomi.

Särskilt prioriterat: Möjligheterna att öka intäkterna ska ses över i samtliga verksamheter.

Särskilt prioriterat: Kommunen ska aktivt söka extern finansiering t.ex. EU-medel och alternativa intäktskällor för att utveckla verksamheterna.

Kultur- och fritidsförvaltningen bevakar och söker aktivt extern finansiering, bland annat statliga bidrag. Dessutom ser förvaltningen över möjligheterna att utöka intäkterna. Under nästkommande år kommer flera projekt fortsätta att drivas med stöd av riktade statsbidrag, till exempel Öppen kulturskola och Stärkta bibliotek. 2019 har kultur- och fritidsförvaltningen erhållit bland annat 2 mnkr till Stärkta bibliotek och 0,6 mnkr till Öppen kulturskola.

Förvaltningen uppmanar även föreningar och civilsamhället att söka extern finansiering vid olika investeringar samt för material.

Båda utvecklingsåtagandena under detta nämndmål är genomförda under året enligt plan.

Mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Trend	Etappmål, ranking & genomsnitt
Balanserat resultat	6,2	6,9	6,9	 Positiv	Etappmål 2019 6,2
Efter 2018 års plusresultat flyttades 0,7 mnkr över till eget kapital, varför vi gått från 6,2 mnkr till 6,9 mnkr.					

Förvaltningen har flera pågående projekt med extern finansiering. Medlen har främst kommit från Kulturrådet, Tillväxtverket, Socialstyrelsen och Boverket och avser bland annat Stärkta bibliotek, Öppen kulturskola under 2019, lovaktiviteter och medel mot segregation.

Externa bidrag	Bidragsgivare	Belopp, mnkr
Statliga medel mot segregation	Tillväxtverket	1,5
Minoritetsspråksstöd	Länsstyrelsen	0,3
KUR - Stärkta bibliotek 2	Kulturrådet	2,0*
Avgiftsfria sommarlovsaktiviteter	Socialstyrelsen	1,0
KUR-Kulturskolan	Kulturrådet	0,9
Skapande Skola	Kulturrådet	0,3
Konstgräsplan Vreten, Skogås	Boverket	5,0**
Annerstaskolans konstgräsplan	Boverket	0,4***
Summa		11,4

*outnyttjade medel flyttas till år 2020

**ska vara klart augusti 2020

*** slutlig utbetalning oktober 2019 (från 2018)

Genomlysning av verksamheterna och tydliggörande av förvaltningens kärnuppdrag

Det är särskilt prioriterat att kommunens verksamheter ska genomlysas i syfte att åstadkomma en mer kostnadseffektiv verksamhet med fortsatt hög kvalitet.

Huddinge kommun växer, vilket ställer krav på anläggningar för sport, fritid och kultur. För att skapa goda förutsättningar och ha en hållbar ekonomi över tid behöver nämnden genomlysas samtliga kostnader, göra kostnadsjämförelser och omprioritera för att klara av uppdraget med fokus på kärnverksamhet. Dessutom tilldelas nämnden endast en budgetramökning för 2020 med 1,4 procent och 0,5 procent för 2021 satt i relation till att nettoramen för år 2018 var 212,9 mnkr. Samtidigt blir kostnaderna med stor säkerhet högre. Personalkostnader och lokal- och anläggningskostnader står för en stor del av budgeten.

Utvecklingsåtagande

Under 2019 kommer nämnden att genomföra en verksamhetsövergripande inventering för att identifiera förvaltningens kärnuppdrag.

Status

 Klart

Kommentar

Utvecklingsåtagandet genomfördes i flera steg:

1. kartläggning av verksamheter och aktiviteter
2. intervjuer med ledningsgruppen
3. omvärldsanalys
4. intervju med presidiet

En extern konsult har haft i uppdrag att identifiera kultur- och fritidsförvaltningens kärnuppdrag samt identifiera vad förvaltningen gör utöver kärnuppdraget. Uppdraget har utgått från bland annat lagstiftning inom det aktuella området, gällande styrdokument för nämnden samt förvaltningens inledande inventeringen av verksamheten i förhållande till kärnuppdraget. Då styrdokument ofta utgör ramar för kärnuppdraget och inte är så specifika finns tolkningsutrymme. En bedömning har då gjorts att viss verksamhet ligger delvis inom kärnuppdraget.

Sammanfattningsvis bedöms att majoriteten av nämndens och förvaltningens verksamheter bedrivs inom ramen för kärnuppdraget. Det finns samtidigt delar av verksamheten som bedrivs delvis eller utöver kärnuppdraget. Det förekommer verksamheter som bedrivs till följd av utvecklingsuppdrag eller tillgängliga statsbidrag som delvis omfattas av kärnuppdraget. Det förekommer även verksamheter eller aktiviteter i verksamheter som sker utifrån förändrade behov och beteenden hos medborgarna.

Uppdraget resulterade i en rapport med rekommendationer, vilka presenterades i stora drag för nämnden den 10 december.

Uppföljning av beslut om införande av taxa för föreningar vid upplåtelse av lokaler och anläggningar

Under 2017 infördes taxor för vuxna vid upplåtelse av lokaler. Taxeökning i två verksamheter, Huddingehallen och Skogås racketcenter genomfördes under 2018. Budget för 2018 skrevs upp med 2,7 mnkr för taxeintäkter vid upplåtelse av lokaler. Mot bakgrund av prognosen för året befarar nämnden att målet för dessa intäkter inte kommer att nås fullt ut. I samband med beslutet om införande av taxor för vuxna gjordes en överenskommelse om att konsekvenserna av beslutet ska följas upp.

Utvecklingsåtagande

Under 2019 ska beslutet om införande av taxor för vuxna vid upplåtelse av lokaler och anläggningar följas upp enligt överenskommelse.

Status

✓ Klart

Kommentar

I maj presenterade förvaltningen för nämnden en uppföljning av de konsekvenser som beslutet om införande av taxor för vuxna vid upplåtelse av lokaler och anläggningar medförde.

Sammanfattningsvis konstaterades att 3 seriespelande lag inom basket försvann i och med att taxa infördes. Dialog om detta fördes med Huddinge Basket, vilka framförde oro gällande de ekonomiska konsekvenserna med införandet av vuxentaxa. Dock ser föreningen möjligheter att de kommer tillbaka i framtiden. Man behöver fortsatt följa utvecklingen om hur stor andel juniorer som deltar i seniorspel då lagen i Huddinge är större än genomsnittet i länet.

Förvaltningen väntar fortsatt på svar från Sveriges Kommuner och regioner (SKR, tidigare SKL) när det gäller frågan om moms i lokaler som föreningarna nyttjar.

Sund ekonomi - budgetåret

Resultaträkning

Nämnden visar på ett nollresultat för 2019.

Bidragsintäkten med den positiva avvikelser på 7,7 mnkr avser främst statliga bidrag avseende Stärkta bibliotek, Öppen kulturskola, Segregation, lönebidrag och flera mindre bidrag till olika aktiviteter, som återfinns som kostnader.

Taxor och avgifter samt övriga intäkter går in i varandra, så de avvikande 2,4 mnkr beror på ökade anläggningsbokningar inom idrotten och intäkter för Huddingehallen. Jämfört med 2018 har beläggningen och därmed intäkterna ökat.

Underhåll och reinvesteringar i lokaler och anläggningar samt i nämndens verksamheter är mycket eftersatt, vilket också bidrar till en försämrad upplevelse och ett försämrat utbud för medborgarna i Huddinge. Under år 2019 har för att åtgärda och förebygga dessa brister insatser genomförts både i lokaler/anläggningar samt utifrån verksamhetsbehov.

Från 2018 har antalet tjänster utökats med en biträdande verksamhetschef för idrott och anläggning, en lokalstrateg, en tillfällig ekonomiassistent samt en tillfällig 50% kultursekreterare. De statliga medlen har också bidragit till utökade personalkostnader för att genomföra uppdragen och aktiviteterna.

Lokalkostnadernas utfall mot budget har en differens på 1,2 mnkr som främst beror på utbyggnaden av Skogås bibliotek med 240 tkr och förbättringskostnader i lokaler inom förvaltningen med 1 mnkr. Lokalförändring mot 2018 består främst i Fleminghallens verksamhetsutökning och nedstängning av motsvarande fritidsgårdar men även Glömsstahallen, ridhus, cricketbana och utökad hyra för Skogås bibliotek.

Varor och tjänsters ökning består i nödvändig uppfrysning och byte av utrustning ute i verksamheterna för våra medborgare. Det består av bland annat nya möbler till fritidsgårdar, ny entré till Fullersta gård, böcker till biblioteken, instrument och teknik till Kulturskolan, nya hand- och fotbollsmål, nya stolar till konserthallen enligt ny lag samt teknik till Huset, scenljus samt olika utrustningar till verksamheterna.

Driftredovisning, mnkr	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse 2019	Bokslut 2018
Intäkt/kostnad				
Taxor och avgifter	19,3	19,2	-0,1	18,6
Försäljning av verksamhet	0,1	0,2	0,1	0,1
Bidrag	1,7	9,4	7,7	9,4
Övriga intäkter	5,9	8,3	2,5	6,9
Förvaltningens intäkter	27,0	37,1	10,1	35,1

Driftredovisning, mnkr	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse 2019	Bokslut 2018
Personal	-94,0	-94,1	0,0	-88,5
Lokaler	-123,2	-124,4	-1,2	-120,5
Bidrag kostnader	-14,1	-14,1	-0,1	-13,7
Köp av verksamhet	-8,9	-8,8	0,0	-8,1
Konsulter och inhyrd personal	-4,4	-3,9	0,5	-5,4
Varor och tjänster	-23,3	-32,5	-9,2	-28,5
Övriga kostnader	-0,3	-0,3	0,0	-0,3
Kapitalkostnad	-3,0	-3,2	-0,2	-3,5
Förvaltningens kostnader	-271,1	-281,2	-10,1	-268,5
Årets resultat	-244,2	-244,2	0,0	-233,5
varav uttag Eget kapital	0,0	0,0	0,0	0,0
Balansresultat	-244,2	-244,2	0,0	-233,5
IB eget kapital			6,9	6,2
UB eget kapital			6,9	6,9

Driftbudget per verksamhet/ansvar

Driftredovisning, mnkr	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse 2019	Bokslut 2018
Verksamhet				
Nämnd och förvaltningschef	-21,1	-19,5	1,6	-14,6
Idrott och anläggning	-121,2*	-119,6*	1,6	-122,6**
Bibliotek och konst	-36,6	-39,8	-3,2	-37,9
Ungdom	-39,8	-39,8	0,0	-39,7
Kulturstrategiska enheten	-11,5*	-11,4*	0,1	-5,0**
Bidrag	-14,0	-14,1	-0,1	-13,7
Årets resultat	-244,2	-244,2	0,0	-233,5

* I LIS återfinns kulturlokalerna fortfarande i både budget och resultat under verksamhet Idrott och anläggning, men i redovisningen ovan redovisas lokalerna under Kulturstrategiska enheten. Denna justering har även skett i budget 2020.

** Under bokslutet 2018 redovisades kulturlokalerna under Idrott och anläggning varför budgeten för Kulturstrategiska enheten skiljer sig mellan åren

Nämnden visar för 2019 ett nollresultat, men på verksamhetsnivå finns avvikelser från budget. 2018 års omorganisation och nybildande av verksamheten Kulturstrategiska enheten påverkar jämförelsesiffrorna mellan idrott och anläggning samt kulturstrategiska enheten.

Den positiva avvikelsen på 1,6 mnkr för nämnd, ledning och övergripande verksamhet respektive idrott och anläggning beror dels på att det har funnits centralt avsatta medel i budgeten för övergripande och oförutsedda kostnader ute i verksamheterna såsom utvecklings- och reinvesteringsbehov, dels för att verksamheten idrott- och anläggning har genererat högre intäkter. Avvikelserna inom verksamheterna avser långsiktiga satsningar och reinvesteringsbehov och kommer underlätta kommande år med stramare budgetförutsättningar och ge nödvändiga förbättringar för kommunens invånare. Inom verksamheten bibliotek och konst har engångssatsningar kunnat genomföras för att ytterligare förstärka de insatser som har genomförts med stöd av statliga medel för Stärkta bibliotek.

Biblioteken i Huddinge har länge varit i behov av att göra förbättringar och utveckling av sina verksamheter, såsom utbyggnaden av Skogås bibliotek, Huvudbibliotekets barn- och ungdomsavdelning samt Flemingshallens bibliotek är en del av satsningarna.

Inom ramen för satsningarna ligger även vissa åtgärder på Fullersta gård.

Investeringar

Förvaltningen har i uppdrag av nämnden att arbeta med en långsiktig planering och utveckling av nya och befintliga anläggningar samt verksamheter.

Nämnden hade en investeringsbudget på 10,9 mnkr för 2019. I Mål och budget 2019 finns ett investeringsutrymme på 3,5 mnkr varav 1,5 mnkr avsatts för utrustning och inventarier till Glömhallen och 2 mnkr avsatts för utbyte av datorer, övriga inventarier samt utbyte av maskiner och enklare ombyggnationer. 7,4 mnkr är en saldoöverföring av kvarstående investeringsmedel från 2018 enligt verksamhetsberättelse 2018. Under året har nämnden fått tillskott av investeringsmedel på 2,9 mnkr för Annerstaskolans bollplan vilket gör att den totala investeringsbudgeten för 2019 ligger på 13,8 mnkr.

Under året har nämnden fattat beslut om 11,8 mnkr för investeringar (av totalt 13,8 mnkr). Förvaltningen har genomfört investeringar för 6,5 mnkr.

Investeringar, mnkr	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse 2019
Ingående balans	7,4		
Annerstaskolans bollplan	2,9	-2,8	0,1
Glömhallen	1,5	-1,4	0,1
Datorer	1,3	-1,3	0,0
Huvudbiblioteket	0,5	-0,5	0,0
Övriga investeringar	5,6	-0,4	5,2
Ej beslutade investeringsmedel	2,0	0,0	2,0
Summa investeringar	13,8	-6,5	7,3
Utgående balans			7,3

Kultur- och fritidsförvaltningen begär en saldflytt av investeringsmedel från 2019 till 2020 med 7,3 mkr. Planen är att ännu inte effektuerad beslutad investeringsbudget av nämnden kommer att förbrukas under år 2020. Exempelvis Fleminghallen inklusive Café Fleminghallen, en traktor till Visättra med mera.

Efter sommaren invigdes Glömhallen och den nya hallen togs i bruk i direkt anslutning till invigningen. Investeringar har även gjorts i Fleminghallen, där kommunen planerar att erbjuda såväl bibliotek som ungdomsgård, parallellt med den redan existerande sporthallen. Investeringskostnaden för Fleminghallen kommer ses i siffrorna först under nästkommande år. Förvaltningen har även lagt investeringsmedel på datorer, varav 25% läggs på publika datorer i bibliotek. 0,3 mnkr har investerats i möbler och inredning och 0,5 mnkr på huvudbiblioteket.

Flytten till Fullersta Bio som skulle ha skett i år är försenad och kommer att genomföras först under 2020. Vidare har förvaltningens investeringar blivit försenade, till stor del på grund av Fleminghallen. Även flytten för bibliotek och ungdomsverksamheten till Fleminghallen har blivit försenad.

Arbetet med att ta fram en konstgräsplan på den idag befintliga fotbollsplanen på Vretens IP i Skogås är beslutad och arbetet har påbörjats under senhösten 2019.

Bidrag, tkr	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse 2019	Bokslut 2018
Föreningsbidrag	8 508	8 486	22	8 548
Lokalbidrag	1 110	984	126	1 027
Studieförbundsbidrag	3 442	3 328	114	3 633
Fritidsbidrag funktionsnedsatta	300	300	0	218
Pensionärsverksamhet	640	962	-322	232
Summa	14 000	14 060	-60	13 658

Kultur- och fritidsförvaltningen ger bidrag till verksamhetsanknutna föreningar och studieförbund. Nämnden ger även bidrag till fritidsaktiviteter för personer med funktionsnedsättning och hyresbidrag till olika typer av lokaler för att gynna föreningslivet i Huddinge kommun.

Avvikelsen för pensionärsbidragen beror på en hyreskostnad som kom 2019, men avsåg 2018.

Inom riktat bidrag för studieförbunden så har kultur- och fritidsförvaltningen fått för få ansökningar. Lokalbidragens avvikelse beror på att hyresberättigade föreningar har upphört. Under 2019 har förvaltningsdirektören vid kultur- och fritidsförvaltningen vid två tillfällen beslutat om omfördelning av medel mellan bidragsslagen inom ramen för föreningsbidrag.

Plan för internkontroll

Intern kontroll är en process som används för att säkerställa att verksamheten fungerar och att målen nås. Fokus är att minska risken för oönskade händelser genom strukturerad riskhantering. Det handlar dels om att på ett systematiskt sätt identifiera och minska risker och dels om att skapa strukturer för att förebygga att oönskade händelser inträffar.

Nämndernas ansvar för den interna kontrollen anges i kommunallagen (2017:725), KL 6:6 samt i reglemente för intern kontroll, HKF 9410. De ska "se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt". Uppföljningen av arbetet med intern kontroll sker i delårsrapporter och verksamhetsberättelse.

Sammanfattning av nämndens internkontrollarbete

Kultur- och fritidsnämnden ska med utgångspunkt från reglementet för intern kontroll (HKF 9410) och planerings- och uppföljningsprocessen, utforma och genomföra en process för intern kontroll inom sina verksamheter. I och med att internkontrollprocessen har digitaliserats succesivt sedan 2018, valde förvaltningen att under våren 2019 ta ett omtag i frågan.

Majoriteten av de planerade åtgärderna för hantering av riskerna som togs upp i verksamhetsplanen 2019 har genomförts under året. Förvaltningen har arbetat med riskreducerande åtgärder för sammanlagt fyra risker under året, vilka har varit verksamhetssystem, kontanthantering, hot och våld samt tillgänglighet. Det finns avvikelser från plan vad gäller kontanthanteringen och tillgängligheten till lokaler, varför de åtgärderna inte blir klara i år. Förvaltningens mål har varit att minska kontanter i verksamheten. Mobilapplikationen Swish har införts för kontantfri betalning både för Rådsparken och i Huddingeallen. Arbeta pågår fortfarande med att införa Swish i ungdomsverksamheterna.

Under 2020 kommer en generell översyn att göras av Huddingeallen, då frågan om säker förvaring kommer att aktualiseras. Det finns avvikelser från plan även vad gäller tillgängligheten för alla grupper i olika lokaler. Arbetet med detta kommer att fortsätta under 2020. Åtgärderna för de övriga två riskerna, verksamhetssystem samt hot och våld är slutförda.

Arbetet med revisioner/granskningar och systematiska kontroller har fortlöpt enligt plan och nämnden har bedömt att de systematiska kontrollerna blir klara i år. Även granskningen gällande avtal med olika verksamheter som togs upp i verksamhetsplanen 2019 har slutförts.

Internkontrollarbetet under 2019 ute i verksamheterna har genomförts på ett strukturerat och organiserat sätt. Där det har funnits risker att åtgärda, har arbetet fortlöpt i syfte att uppnå målen med riskerna. Förvaltningens arbete med internkontrollen anses vara betryggande. Användandet av det nya digitala systemet Stratsys vid rapportering av internkontrollen har underlättat arbetet mycket för förvaltningen. Inte oväntat kan nya system medföra fördröjningar då alla ska inskolas, men på det stora hela kan ändå konstateras att inrapporteringen till internkontrollen har förenklats och underlagen har förbättrats jämfört med tidigare år.

Struktur för nämndens internkontrollarbete

Under 2019 har kultur- och fritidsnämnden fortsatt att arbeta aktivt för att utveckla arbetet med internkontroll. Ett årshjul för internkontrollarbetet har tagits fram vid förvaltningen för att tydliggöra och förankra verksamheternas uppföljning och redovisning av internkontroller i delårs- och helårsrapporter. Detta årshjul ska uppdateras för varje år.

Planeringen av och arbetet med internkontrollen inför det kommande året påbörjades redan under våren med utbildning i riskidentifiering där alla chefer deltog. Varje år genomför kultur- och fritidsförvaltningen en inventering av de risker som kan identifieras i verksamheten. Ansvariga enhetschefer svarar för inventeringen vid sin respektive enhet. Inom förvaltningen har en intern kontrollsamordnare utsetts som har till uppgift att sammanställa en "bruttorisklista" över identifierade risker i verksamheterna. Samordnaren koordinerar arbetet med förvaltningens riskanalys. Det är internkontrollsamordnarens uppgift att redovisa de prioriterade riskerna, inklusive riskreducerande åtgärder, samt revisioner/granskningar och systematiska kontroller i olika styrdokument. Ledningsgruppen värderar och prioriterar riskerna, vilket resulterar i en "nettolista". Denna lista redovisas för ledningsgruppen under september månad. De prioriterade riskerna fastställs av ledningsgruppen och de slutligen valda riskerna föreslås till nämnd inom ramen för internkontrollen i verksamhetsplanen för kommande år.

Nämnden beslutar om vilka riskreducerande åtgärder och internkontroller som ska vidtas utifrån dels ovan beskrivna

riskanalys, dels utifrån rekommendationer från extern granskning och dels från systematiskt arbete med processer och rutiner. Beslutade risker dokumenteras i verksamhetsplanen tillsammans med planerade internkontrollåtgärder och systematiska kontroller. Ansvarig funktion utses för respektive åtgärd. Kontroll och uppföljning sker löpande under året på verksamhets- och enhetsnivå enligt kommunens riktlinjer. Beslutade risker följs upp både i delårsrapporter och verksamhetsberättelse.

Riskreducerande åtgärder

Nedan redovisas de riskreducerande åtgärder som har genomförts under året.

Verksamhetssystem

Risk	Åtgärd
<p>Verksamhetssystem som inte fungerar och nätverksavbrott telefoni och data. Risk för sämre och/eller försenad leverans av tjänst. Risk för stress och konflikter.</p> <p>Bakgrund Vid de tillfällen verksamhetssystem drabbas av avbrott får detta stora konsekvenser för verksamheten. Åtgärder behöver sättas inså snabbt som möjligt för att minimera konsekvenserna av avbrotten.</p>	<p>Tät dialog med IT-avdelningen och leverantörer. God till gång till support vilket ökar möjligheten till snabba åtgärder.</p> <p>Status Klart</p> <p>Kommentar Tack vare den goda tekniska kompetensen på förvaltningen kan problem beskrivas för IT-avdelningen på ett sådant sätt att korrekta åtgärder snabbare kan genomföras. Vissa problem kan lösas på plats utan IT-avdelningens stöd. Förvaltningen har nu också två mobila accesspunkter som kan nyttjas vid nätavbrott. Förvaltningens lokalstrateg och IT-ansvarig deltar i IT-avdelningens lokalplaneringsgrupp där aktuell information om om- och tillbyggnader i lokaler tas upp vilket bidrar till större framförhållning vad gäller nätleveranser.</p>

Kontanthantering

Risk	Åtgärd
<p>Risk för stöld och rån. Kontanthantering av café- entré- och övriga kassor.</p> <p>Bakgrund Stora kontantbelopp hanteras hos flera enheter och pengar transporteras mellan enheter på ett osäkert sätt. Väktarbolags hämtning av kontanter sker inte tillräckligt ofta.</p>	<p>Säkerställa att säker förvaring av kontanter och värdesaker finns. Identifiera kvarvarande risker med manuell hantering av kontanter och vidta åtgärder. Tillse att kontanter hämtas av Loomis tillräckligt ofta.</p> <p>Status Ej klart i år</p> <p>Kommentar Förvaltningens mål är att minska kontanter i verksamheten. Under 2019 har förvaltningen tagit bort kontanthantering i Rådsparken och infört Swish. Huddingeallen har också infört Swish för att minska kontanthanteringen. Loomis kommer och hämtar kontanter varje vecka istället för varannan vecka som det var tidigare. Säker förvaring av värdesaker är ännu inte optimal, men frågan kommer att aktualiseras vid en generell översyn av Huddingeallen under 2020. Arbeta pågår med att samtliga ungdomsverksamheter ska plocka bort kontanthantering och införa Swish.</p>

Hot och våld

Risk	Åtgärd
<p>Säkerhet för besökare. Risk för dödsfall och personskador. Ekonomiska konsekvenser för förvaltningen.</p> <p>Bakgrund Incidenter som inträffar och kan inträffa i anslutning till förvaltningens verksamhet ökar/kan öka otryggheten.</p>	<p>Upprätthålla god samverkan med övriga kommunala och ickekommunala aktörer. Samverka med Hüge Bostäder och Huddinge Samhällsfastigheter kring tryggheten i utemiljön.</p> <p>Status ✓ Klart</p> <p>Kommentar Förvaltningen deltar i Operativ Samverkan, och tar veckovis del av kommunövergripande säkerhetsrapporter. Vid perioder av oro och hot/våld kan personal tillfälligt förstärka utsatta områden, utifrån ett förvaltningsövergripande perspektiv. Under 2019 har kraven på vakter ökat i polistillstånden för offentliga kulturarrangemang, varför säkerheten har höjts från förvaltningens sida. Under våren 2019 genomfördes en risk- och sårbarhetsanalys för förvaltningens samtliga verksamheter. En identifierad åtgärd var att trygghets- och säkerhetssektionen vid KSF ansvarar för att ta fram en utbildning inom evenemangssäkerhet för personal som arrangerar evenemang inom kommunen. Vad gäller verksamheten för bibliotek och konst har ett antal åtgärder slutförts i år, men arbetet fortsätter dock löpande. En översyn av personlarm har genomförts. Där behov har funnits så har kompletteringar gjorts och det har dessutom genomförts övningar/tester. I samband med verksamhetsflytt och förändringar har handlingsplanen för stök, hot och våld setts över. Då flytten till Fleminghallen även innebär en närmre samverkan med andra verksamheter, så har detta arbete gjorts gemensamt. Belysning har regelbundet felanmälts trasig och bristfällig. Det höras dock inte då det fastnar i att ansvar skjuts mellan Hüge Bostäder AB och kommunen. Verksamheten Idrott och anläggning samverkar med övriga aktörer i kommunen för att minska riskerna för hot och våld.</p>

Tillgänglighet

Risk	Åtgärd
<p>Tillgänglighet. Bristande tillgänglighet i lokaler.</p> <p>Bakgrund Fortfarande återstår brister i tillgängligheten i förvaltningens lokaler. Dessa utgörs oftast av så kallade lätt avhjälpta hinder.</p>	<p>Avhjälpa hinder. Åtgärda brister så långt möjligt. Inventera tidigare konstaterade och åtgärdade insatser samt nya behov.</p> <p>Status ■ Ej klart i år</p> <p>Kommentar Under 2019 har förvaltningen sett över bristen på tillgänglighet upp på scenen i Aulan. En offert på hiss är framtagen och förvaltningen ansöker om interna tillgänglighetsmedel för att åtgärden ska kunna genomföras 2020. Åtgärder har genomförts för att förbättra tillgängligheten där verksamheten för konst och bibliotek har haft full rådighet över frågan. Däremot återstår hinder där vi är beroende av fastighetsägare och förvaltare. Bristande tillgänglighet kvarstår i en del av våra lokaler trots att vissa insatser genomförts. Dessutom brister det i underhåll av befintliga tillgänglighetsfunktioner så som exempelvis dörröppnare, räcken etc. Det är en viktig fråga för förvaltningen och arbetet kommer att fortsätta även under 2020 och framåt. Verksamheten för idrott och anläggning arbetar kontinuerligt med att förbättra tillgängligheten. Under 2019 har vi möjliggjort att personer med funktionsvariation kan rida på Gladö stall och det är lättare att komma i och ur poolen i Huddingehallen och Skogåshallen. Vad gäller ungdomsverksamheten ser förvaltningen över vilka lokaler som behöver tillgänglighetsanpassning, och i de fall där det inte är möjligt söks en ny lokallösning. På det stora hela har förvaltningen gjort mycket för att tillgänglighetsanpassa lokaler. Arbetet kommer dock att fortlöpa för att göra ytterligare förbättringar.</p>

Åtgärder utifrån rekommendation från revision eller annan extern granskning

Nedan redovisas planerade åtgärder utifrån förslag och rekommendationer från revision och andra externa granskningar

Åtgärdslista

Revision/Granskning	Åtgärd
<p>Avtal, verksamheter etc avseende Stuvstahallen, Huddinge kulturhus samt Skogås racketcenter.</p> <p>Diarienummer KFN-2018/41</p>	<p>Återrapportering kommer att ske årligen i samband med verksamhetsberättelse.</p> <p>Status</p> <p>✓ Klart</p> <p>Kommentar</p> <p>I Stuvstahallen bedrivs föreningsverksamhet för både barn-, ungdoms- och vuxenverksamhet. I första hand bedrivs basketverksamhet i hallen. Kultur- och fritidsförvaltningen har två avtal med tre föreningar som har verksamhet där; dels med dansföreningen Move, dels med Huddinge basket och Stuvsta IF. I Idrottshallen finns ett café som basket och fotbollsföreningarna driver, vilket fungerar bra. På fredagskvällar driver föreningarna öppen verksamhet i anläggningen, då främst tonåringar som inte deltar i föreningslivet kan idrotta. Återrapportering om förvaltningens avtal med verksamheterna i Stuvstahallen, Huddinge kulturcenter och Skogås racketcenter sker i samband med kultur- och fritidsförvaltningens verksamhetsberättelse 2019.</p>
	<p>Förvaltningen undersöker möjligheten att använda det nya bokningssystem som Huddinge tillsammans med ett antal andra kommuner genomför en upphandling av.</p> <p>Status</p> <p>✓ Klart</p> <p>Kommentar</p> <p>Under året har möjligheten undersökts att använda ett nytt boknings- och bidragssystem. Upphandling med SKR är klar och avrop kvarstår. Målsättningen är att det nya systemet ska implementeras i början av maj 2020. Det nuvarande boknings- och bidragssystemet FRI kommer att vara kvar under hela 2020.</p>
	<p>För samtliga aktuella avtal genomförs avstämningar vid behov.</p> <p>Status</p> <p>✓ Klart</p> <p>Kommentar</p> <p>Kultur- och fritidsförvaltningen har haft uppföljningsmöte en gång/år med föreningarna som driver verksamhet i Stuvstahallen. Förvaltningen har fått återrapport om föreningarnas verksamhet och om de följer uppdraget. Vad gäller Skogås racketcenter har regelbundna uppföljningar genomförts en gång/månaden med förvaltningen. Inga avvikelser i verksamheten har konstaterats. Rutin för intervallet mellan mötena mellan förvaltningen och aktörerna har fastställts och dokumenterats. Under oktober och november hölls inga möten med Skogås racketcenter på grund av tidsbrist. Varje möte har dokumenterats skriftligen.</p> <p>Kultur- och fritidsförvaltningen har även ett samverkansavtal med föreningen Huddinge kulturhus som har löpt på sedan tecknandet 2016. Avtalet reglerar hur kommunen i samverkan med föreningen vill kunna erbjuda Huddinges invånare en kulturell och dynamisk mötesplats över generationsgränserna angelägen för hela Huddinge i kulturhuset. Syftet med samverkansavtalet är att föreningen tar en samordnande roll för de föreningar som är aktiva inom fastigheten Sjödalstorget 1 samt verkar för att bedriva kulturverksamhet i fastigheten och vara kommunens samtalspart i arbetet med att utveckla verksamheten.</p> <p>Enligt avtalet sker upplåtelsen för att bedriva verksamhet inom ramen för föreningens stadgar samt för öppen publik verksamhet. Föreningen ska sträva efter att fastigheten (Kulturhuset) ska vara en levande plats för kultur. Föreningen ska aktivt arbeta för att utveckla kulturverksamheten i Kulturhuset genom att fungera som en paraplyorganisation för de alla övriga aktiva föreningar/aktörer i huset och erbjuda medlemskap i föreningen.</p> <p>Uppföljning av samverkansavtalet har gjorts årligen av kulturstrategiska enheten och har dokumenterats skriftligen. Kultur- och fritidsförvaltningen är mycket nöjd med föreningen Huddinge kulturhus verksamhet som har utvecklats och breddats för varje år som har gått sedan samverkansavtalet tecknades. Föreningen är mycket aktiva och har i dagsläget 13 medlemsföreningar som genomför offentliga arrangemang i kulturhuset hos Folkes.</p>

Systematiska kontroller

Med systematisk kontroll (t.ex. särskild granskning/tillsyn, egenkontroller, stickprov) avses särskild fördjupad granskning enligt en i förväg upprättad rutin, av processer, rutiner eller verksamheter för att kontrollera att de fungerar som avsett, eller behöver åtgärdas. Kontroller kan genomföras för att säkra ändamålsenlighet i verksamheten, efterlevnad av lagar och regler samt undersöka hur väl verksamheten tillämpar beslutade processer

och rutiner.

Nedan redovisas de systematiska kontroller som har genomförts under året.

Nyttjandekontroller

Systematiska kontroller	Beskrivning av kontroll	Status och kommentar
Nyttjandekontroller När 0-taxa gällde fanns behov av att få en bild av föreningars närvaro vid bokade tider på idrottsanläggningar. I samband med att taxor för vuxna införts bedöms det behovet kvarstå. Redovisas i verksamhetsberättelsen.	Föreningars närvaro vid bokade tider på idrottsanläggningar – genomförs under vår och höst med manuella kontroller i hallar och utdrag ur loggar från passersystem där föreningar inte passerat in på bokad tid. Kontrollerna genomförs ur ett såväl kvalitativt som kvantitativt perspektiv.	 Klart Under året har kontroller av loggningsrapporter från passerkontrollsystemet gjorts med syftet att se vilka som har passerat anläggningen. Rutinarbetet och dokumentationen kring nyttjandekontroller behöver utvecklas inom förvaltningen så att det blir mer heltäckande över verksamheten idrott och anläggning, ett exempel på det är att när föreningarna inte använder sina tider skickas det ambulerande teamet ut för att prata med föreningen. Sammanfattningsvis är det ett lågt antal med felnyttjande av tider. I och med dialog med föreningarna har man kunnat lösa problem med nyttjande av tider och av lokaler.

Stickprovskontroller av bidrag

Systematiska kontroller	Beskrivning av kontroll	Status och kommentar
Stickprovskontroller bidrag Bidragshanteringen är omfattande och tidskrävande, det medför att alla bidragsutbetalningar inte kan detaljkontrolleras. Därför genomför förvaltningen stickprovskontroller. Redovisas i delårsrapporter.	Tio gånger per år i samband med bidragsansökningar.	 Klart Granskning av aktivitetsbidraget sker i samband med ansökan vilket är två gånger per år. Vid stora procentuella skillnader har förvaltningen granskat varje ansökan. Under 2019 granskades 11 föreningar vilket resulterade i ett sammantaget avdrag på drygt 12 500 kronor. Den interna rutinen för bidragsgranskning kommer att ses över under kommande års bidragsöversyn.

Plan för uppföljning och insyn

Varje nämnd ska enligt kommunens *Program för uppföljning och insyn av verksamhet som bedrivs av privata utförare* följa upp de avtal som nämnden tecknat med privata utförare samt de uppdragsbeskrivningar som överenskommit med verksamheter i kommunens egen regi när de agerar i konkurrens med privata utförare.

Uppföljningen utgår från de mål och den riktning som angivits av kommunfullmäktige samt de krav som ställts i förfrågningsunderlag och avtal. Det är varken praktiskt möjligt eller rationellt att följa upp allt samtidigt, så för att bestämma vad som ska följas upp när och hur genomgripande sätts avtalens/uppdragsbeskrivningarnas betydelse i relation till deras risk/påverkan och omfattning. Avtal/uppdragsbeskrivningar som är viktiga, omfattande och riskfulla ska prioriteras genom att följas upp frekvent, medan uppföljningen av mindre betydelsefulla avtal/uppdragsbeskrivningar får ske mer sällan och/eller mindre genomgripande.

Uppföljningen av planen sker i delårsrapporter och verksamhetsberättelse genom att där beskriva om tillsyn och uppföljning genomförts som planerat. Resultatet av respektive uppföljning redovisas till relevant mottagare som ett separat ärende.

Uppföljning

Redovisning till allmänheten av genomförda uppföljning sker via gängse praxis genom delårs- och helårsrapporter, samt vid eventuella inkomna direkta efterfrågningar.

Huddingeallen och Vårbyhallen: Tillsyn och uppföljning har skett enligt plan. Återrapport sker löpande till aktörer vid de avstämningsmöten som genomförs. Verksamheterna rapporterar de uppdrag de åtagit sig att genomföra. Under

nästa år ska nytt avtal skrivas för Vårby simhall då giltighetstiden kommer att upphöra för det nuvarande avtalet vid halvårsskiftet 2020.

Skogåshallen: Nästa uppföljning planeras till 2020.

Café Våga, Huddingehallen: Nästa uppföljning planeras till 2020.

Café Visättra sportcenter: Nästa uppföljning planeras till 2020.

Café Fullersta Gård: Avtalet avslutades under våren 2019. En ny upphandling har genomförts och ny entreprenör får tillträde till lokalerna i september.

Verksamhetsområde/liknande

Avtal/uppdrag	Typ	Ansvar	Tidplan	Intervall	Mottagare
Uppdrag Huddingehallen	Avtalsuppfyllelse och ekonomi	Stabs- och utvecklingsenheten	Delårsrapport per 31augusti	Varje år	Kultur- och fritidsförvaltningen
Avtal Vårbyhallen	Avtalsuppfyllelse och ekonomi	Stabs- och utvecklingsenheten	Delårsrapport per 31augusti	Varje år	Södertörns simsällskap
Avtal Skogåshallen	Avtalsuppfyllelse och ekonomi	Stabs- och utvecklingsenheten	Delårsrapport per 31augusti	Varje år	BeFair
Avtal Café Våga, Huddingehallen	Avtalsuppfyllelse och ekonomi	Stabs- och utvecklingsenheten	Delårsrapport per 31augusti	Vartannat år	J-S Kiosk & Video
Avtal Café Visättrasportcenter	Avtalsuppfyllelse och ekonomi	Stabs- och utvecklingsenheten	Delårsrapport per 31augusti	Vartannat år	Flemingsbergs IK
Avtal Café Fullersta Gård	Avtalsuppfyllelse och ekonomi	Stabs- och utvecklingsenheten	Delårsrapport per 31augusti	Vartannat år	Simons Kitchen AB

Verksamhetsstatistik

Verksamhetsstatistik	2016	2017	2018	2019
Årsöppettimmar bibliotek per 1000 invånare	89	82	93	86
Aktivitetsyta (kvm) idrottsanläggningar inomhus per 1000 invånare	334	372	366	370
Årsöppettimmar i öppen ungdomsverksamhet per ungdomar 13-19 år	0,94	0,84	0,79	0,61

Antalet årsöppettimmar har minskat för samtliga verksamheterna med anledning av att Flemingsbergs bibliotek och fritidsgården Ungzon i Flemingsbergs centrum har haft stängt sedan maj 2019, och fritidsgården Panncentralen i Visättra har haft stängt sedan juni 2019.

Idrottsanläggningar inomhus har fått utökad aktivitetsyta utifrån att Glömstahallen var färdigställd i september 2019.

Ekonomiska nyckeltal	2016	2017	2018	2019
Förvaltningens andel av kommunens nettokostnad	3,7	3,8	4,03	4,1
Nettokostnad för biblioteken, kronor per invånare	346	339	339	353
Nettokostnad för Kulturskolan, kronor per invånare	146	142	130	126
Studieförbundsbidrag kronor per invånare	32	30	30	30
Föreningsbidrag (aktivitetsbidrag, hyresbidrag), kronor per invånare	-	50	52*	52
Nettokostnad fritidsgårdar, kronor per invånare	309	309	293**	288**

* Resultatet är korrigerat då en felaktig beräkning redovisades i delår 2 - 2019.

** Resultat redovisas exklusive kostnader för två kulturhus för unga samt Ungdoms ledning.

Källförteckning

Bra att leva och bo

Nämndmål	Mått	Källa
Fler är nöjda med natur-, kultur- och fritidsutbudet	Invånarnas bedömning av kulturutbudet (index 1-100)	SCB:s medborgarundersökning, Kolada nr U09401
	Invånarnas bedömning av idrott- och motionsanläggningar (index 1-100)	SCB:s medborgarundersökning, Kolada U09406
	Antal besök på biblioteken	Verksamhetsstatistik KUF
	Antal besök på Fullersta Gård	Statistik från verksamheten Konst och bibliotek.
	Lån av böcker från biblioteken, antal/invånare	KOLADA (N09803)
	Lån av e-böcker från biblioteken, antal/invånare	KOLADA (N09810)
	Antal besök Öppen Kulturskola	Statistik från verksamheten Ungdom.
	Besök på biblioteken, antal per invånare	KOLADA (N09807)
Ökad trivsel och trygghet i Huddinges områden	Antal besök till mötesplatserna för unga, 13-19 år	Statistik från verksamheten.
Ökad delaktighet	Andel e-post som besvarats inom två dygn	Undersökning e-postmätning (kommungemensam).
	Föreningars och studieförbunds nöjdhet med förvaltningens service	Förvaltningens egen enkätundersökning.
Ökad jämlikhet	Antal anslutna barn och ungdomar 7-20 år i bidragsberättigade idrottsföreningar	Verksamhetsstatistik KUF, FRI system för bokning och föreningsadministration
	Antal genomförda aktiviteter för barn och ungdomar 7-20 år i bidragsberättigade föreningar	KUF Verksamhetsstatistik, aktivitetskort på nätet
	Antal anslutna barn och ungdomar 7-20 år i bidragsberättigade i övriga föreningar, exklusive idrottsföreningar	FRI, system för bokning och föreningsadministration
Ökad valfrihet	Antal barn och unga inskrivna i Kulturskolan, per läsår	LIS
	Antal barn och unga inskrivna i Studieförbundens verksamhet	Statistik från kulturstrategiska enheten.
Väldimensionerade verksamheter	Beläggningsgrad sporthallar (inkl. multihall)	FRI, system för bokning och föreningsadministration.
	Beläggningsgrad gräs- och konstgräsplaner	FRI, system för bokning och föreningsadministration
	Beläggningsgrad bandybana	FRI, system för bokning och föreningsadministration
	Beläggningsgrad ishallar	FRI, system för bokning och föreningsadministration
	Beläggningsgrad gymnastiksal och motionsrum	FRI, system för bokning och föreningsadministration

Fler i jobb

Nämndmål	Mått	Källa
Fler arbetstillfällen	Antal erbjudna 100 Huddingejobb	Statistik från HR-funktionen.
	Antal mottagna feriearbetare	Statistik från HR-funktionen.

God omsorg för individen

Nämndmål	Mått	Källa
Fler upplever god hälsa	Antal aktiviteter för personer med intellektuell funktionsnedsättning med stöd från kommunen	Statistik från kulturstrategiska enheten.
	- varav fortlöpande aktiviteter	Statistik från kulturstrategiska enheten.
	- varav engångsaktiviteter	Statistik från kulturstrategiska enheten.

Ekosystem i balans

Nämndmål	Mått	Källa
Minska klimatpåverkan och luftföroreningar	Energianvändningen i kultur- och fritidsförvaltningens lokaler (kWh), Skogås Racketcenter	HUSF
	Energianvändningen i kultur- och fritidsförvaltningens lokaler (kWh), Storängshallen	HUSF
	Energianvändningen i kultur- och fritidsförvaltningens lokaler (kWh), Fleminghallen	Driftschef Fleminghallen
	Energianvändningen i kultur- och fritidsförvaltningens lokaler (kWh), Stuvstahallen	HUSF

Systematisk kvalitetsutveckling

Nämndmål	Mått	Källa
God användning av digitaliserings möjligheter	E-blomlådan område kulturintresserade, fritidsutövare och besökare, självskattning tregradig skala	E-blomlådan, ett verktyg för självvärdering av service och verksamhetsutveckling med stöd av IT (SKL)
	Antal besök i det digitala biblioteket	Statistik från verksamheten Konst och bibliotek.
	- varav unika besök	Statistik från verksamheten Konst och bibliotek

Attraktiv arbetsgivare

Nämndmål	Mått	Källa
Aktivt medarbetarskap	Medarbetarprofil (medarbetarskap, delaktighet, socialt klimat och lärande i arbetet)	Medarbetarundersökningen
	Hållbart medarbetarengagemang (HME) - Motivation	Medarbetarundersökningen, Kolada nr U00210
Aktivt ledarskap	Ledarskapsprofil (ledarskap, återkoppling, effektivitet och målkvalitet)	Medarbetarundersökningen
	Hållbart medarbetarengagemang (HME) - Ledarskap	Medarbetarundersökningen, Kolada nr U00202
Goda förutsättningar	Prestationsnivå (sammanvägda resultatet av medarbetarenkäten och mäter medarbetarnas förutsättningar för att prestera och må bra)	Medarbetarundersökningen
	Hållbart medarbetarengagemang (HME - organisationens och chefers förmåga att skapa, tillvarata och upprätthålla ett stort medarbetarengagemang) - Totalt	Medarbetarundersökningen, Kolada nr U00200
	Sjukfrånvaro (total)	Huddinge kommun (LIS)
	Korttidssjukfrånvaro (1-14 dagar)	Huddinge kommun (LIS)
	Långtidssjukfrånvaro (över 180 dagar)	Huddinge kommun (LIS)
	Antal anställda	Huddinge kommun (LIS)
	Antal anställda chefer	Huddinge kommun (LIS)
	Personalomsättning (exklusive intern rörlighet) ack	Huddinge kommun (LIS)

Sund ekonomi

Nämndmål	Mått	Källa
Budgethållning	Budgethållning, resultat	Huddinge kommun (LIS)
Långsiktig balans	Balanserat resultat	LIS